



GADA PUBLISKAIS PĀRSKATS

2008

Rīga

Saturs

PRIEKŠVārds.....	3
1. PAMATINFORMĀCIJA.....	4
1.1. VESELĪBAS INSPEKCIJAS JURIDISKAIS STATUSS, IZVEIDOŠANAS GADS UN STRUKTŪRA.....	4
1.2. VESELĪBAS INSPEKCIJAS DARBĪBAS VIRZIENI	5
1.3. IZMAIŅAS IESTĀDES DARBĪBĀ	5
2. DARBĪBAS REZULTĀTI PĀRSKATA GADĀ.....	7
2.1. FARMĀCIJAS JOMA.....	7
2.2. VESELĪBAS APRŪPES JOMA.....	13
2.3. SABIEDRĪBAS VESELĪBAS JOMA.....	24
2.4. UZLABOJUMI PAKALPOJUMU PIEEJAMĪBAS UN KVALITĀTES NODROŠINĀŠANĀ	36
2.5. PĀRSKATS PAR IESTĀDES VADĪBAS UN DARBĪBAS UZLABOŠANAS SISTĒMĀM EFEKTĪVAS DARBĪBAS NODROŠINĀŠANAI	36
3. BUDŽETA INFORMĀCIJA.....	39
3.1. VALSTS BUDŽETA FINANSĒJUMS UN TĀ IZLIETOJUMS 2008.GADĀ	39
3.2. INFORMĀCIJA PAR JAUNAJĀM POLITIKAS INICIATĪVĀM	39
4. PERSONĀLS	40
5. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU	41
6. STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA	43
6.1. DALĪBA EK DARBA GRUPĀS UN DARBA SANĀKSMĒS	43
6.2. DALĪBA KONFERENCĒS UN SEMINĀROS.....	44
6.3. APMĀCĪBA UN DALĪBA PROJEKTOS.....	45
7. PLĀNI NĀKAMAJAM GADAM	47
7.1 PRIORITĀTES PAMATFUNKCIJU IZPILDEI	47
7.2 PASĀKUMI IESTĀDES ATTĪSTĪBAI 2009.GADĀ	47

Priekšvārds

Aizvadītajā gadā Veselības inspekcijai organizācijas perspektīvas bija jāizvērtē atbilstoši jauniem ekonomiskiem nosacījumiem, un vienlaicīgi jānodrošina institucionālā vienotība veselības nozares uzraudzībā un deleģēto funkciju izpildē.

2008.gadā tika veiktas izmaiņas Veselības inspekcijas struktūrā, samazinot darbinieku skaitu. Nepieciešamības gadījumā tika pieņemts lēmums izvēlēties sadarbības partneru piedāvātos pakalpojumus.

Turpmāk izšķirošā nozīme būs ne vien Veselības inspekcijas spējai saglabāt stabilitāti mainīgos apstākļos, pārveidojot organizācijas struktūru un uzlabojot darba organizāciju, bet būtiska būs arī uzdrošināšanās nestandarta risinājumiem, inovācijām un sadarbības partneru piedāvātiem pakalpojumiem ārpus organizācijas robežām.

Darbs kļūst arvien grūtāks un sarežģītāks, tādēļ izsaku lielu pateicību darbiniekiem un sadarbības partneriem par paveikto.

Patiesā cieņā,

Veselības inspekcijas vadītājs

Egils Harasimjuks

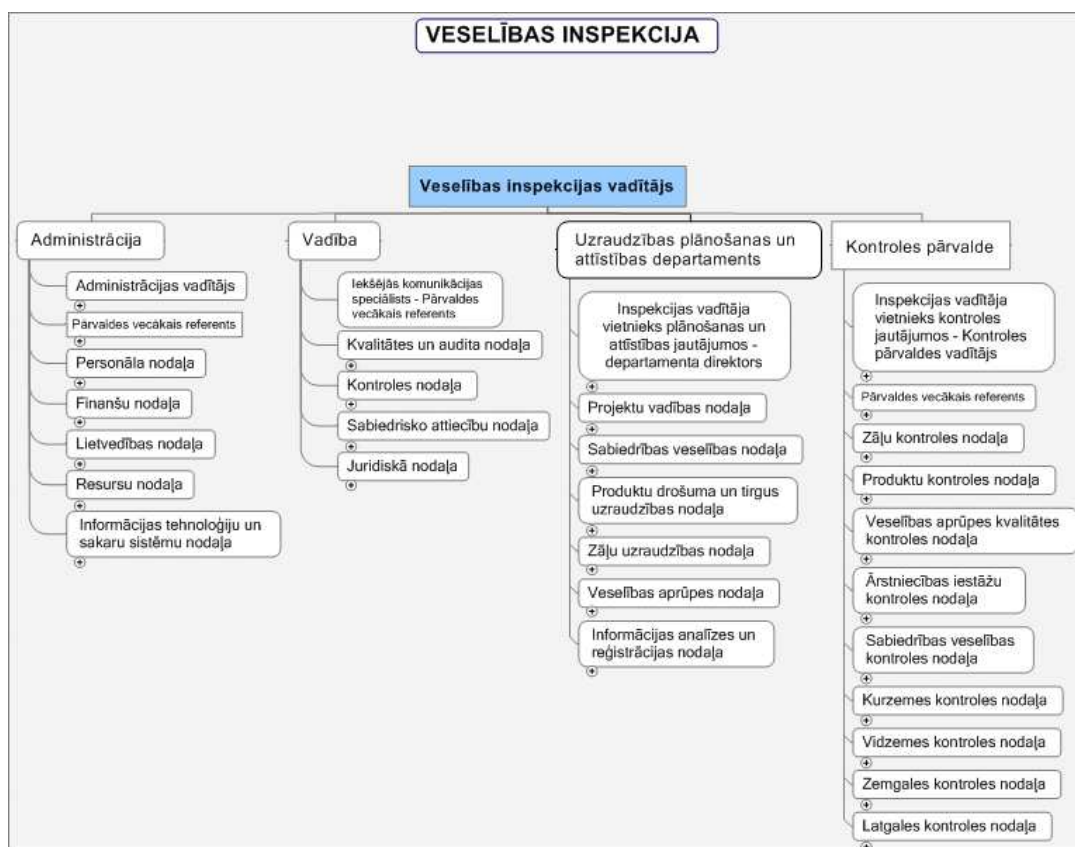
1. Pamatinformācija

1.1. Veselības inspekcijas juridiskais statuss, izveidošanas gads un struktūra

Veselības inspekcija ir veselības ministra pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kuras darbības mērķis ir īstenot valsts pārvaldes funkcijas veselības nozares uzraudzībā un kontrolē, lai nodrošinātu minēto jomu regulējošo normatīvo aktu prasību ievērošanu un izpildi.

Veselības inspekcija ir izveidota ar MK 11.07.2007. rīkojumu Nr.432 "Par Medicīniskās aprūpes un darbaspējas ekspertīzes kvalitātes kontroles inspekcijas, Valsts farmācijas inspekcijas un Valsts sanitārās inspekcijas reorganizāciju un Veselības inspekcijas izveidošanu". Veselības inspekcijas darbību nosaka MK 05.02.2008. noteikumi Nr.76 „Veselības inspekcijas nolikums”. Veselības inspekcija savu darbību ir uzsākusi 2007.gada 1.oktobrī.

Inspekcijas juridiskā adrese un centrālā biroja atrašanās vieta – Rīgā, Ieriķu ielā 3, LV-1048; nodokļu maksātāja reģistrācijas Nr. 90002448818. Inspekcija tiek finansēta no valsts pamatbudžeta. Inspekcijai ir izveidotas reģionālās nodaļas: Kurzemes nodaļa ar centru Kuldīgā, Latgales nodaļa ar centru Daugavpilī, Vidzemes nodaļa ar centru Valmierā, Zemgales nodaļa ar centru Jelgavā, saglabājot arī biroju telpas Liepājā, Rēzeknē, Jēkabpilī un Gulbenē.



1. attēls. Veselības inspekcijas struktūra.

1.2. Veselības inspekcijas darbības virzieni

Veselības inspekcijas galvenais uzdevums ir nodrošināt tiesisku, profesionālu, konsekventu un pietiekamu valsts uzraudzību un kontroli veselības nozarē, piedaloties sabiedrības veselības, veselības aprūpes, farmācijas, narkotisko un psihotropo vielu likumīgās aprites un patērētāju tiesību aizsardzības politiku īstenošanā.

Veselības inspekcijas uzraudzības jomas:

- Veselības aprūpe;
- Sabiedrības veselība;
- Farmācija.

1.3. Izmaiņas iestādes darbībā

Ar 2008.gada 9.februāri spēkā stājās Veselības inspekcijas nolikums, kas apstiprināts ar Ministru kabineta 2008.gada 5.februāra noteikumiem Nr.76.

2008.gadā veikta četru reģionālo nodaļu izveide, vienlaicīgi optimizējot Inspekcijas struktūru, lai nodrošinātu funkciju izpildi ierobežota budžeta apstākļos 2009.gadā, kas šobrīd ir jau pabeigta. Ar Veselības inspekcijas 04.12.2008. rīkojumu Nr. 70 „Par Veselības inspekcijas organizatoriskās struktūras izmaiņām” tika apstiprināts Veselības inspekcijas štatu saraksts 179 štata vienībām.

2008.gadā ir stājušies spēkā jauni normatīvie akti par Veselības inspekcijas kompetencē esošajiem jautājumiem:

1. „Negodīgas konkurences aizlieguma likums”, kas nosaka Inspekcijas kompetenci zāļu uzraudzības jomā un stājās spēkā ar 2008.gada 1.janvāri;
2. MK 22.01.2008. noteikumi Nr.32 „Prostitūcijas ierobežošanas noteikumi”, kas stājas spēkā ar 2008.gada 26.janvāri;
3. MK noteikumi Nr.57 ”Noteikumi par veselības pārbaudēm transportlīdzekļu vadītājiem un personām, kuras vēlas iegūt transportlīdzekļu vadītāju kvalifikāciju, kā arī par veselības pirmstermiņa pārbaudes izdevumu segšanas kārtību”, kas stājās spēkā ar 2008.gada 9.februāri;
4. MK noteikumi Nr.293 "Kārtība, kādā izsniedz, aptur un anulē atļauju Latvijā kontrolējamo narkotisko vielu, psihotropo vielu un prekursoru I, II un III sarakstā iekļauto augu, vielu un zāļu izmantošanai medicīniskiem un veterinārmedicīniskiem zinātniskiem pētījumiem, fizikālo un ķīmisko īpašību noteikšanai vai apmācībai", kas stājas spēkā ar 2008.gada 24.aprīli;
5. Ar 2008.gada 1.jūniju spēku zaudē direktīva 93/105/EK, direktīva 2000/21/EK, regula (EEK)Nr. 793/93 un regula (EK) Nr. 1488/94, ar šo pašu datumu stājas spēkā 2006.gada 18.decembra Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr.1907/2006 (turpmāk -

REACH regula) II, III, V, VI, VII, XI un XII sadaļa, kā arī 128. un 136. pants. Tā kā 2002.gada 8.augusta Ministru kabineta noteikumos Nr.340 "Jaunas ķīmiskās vielas importēšanas, pieteikšanas un riska novērtēšanas kārtība" (turpmāk - Noteikumi) ir iestrādātas atsevišķas prasības, kas ar 2008.gada 1.jūniju tieši piemērojamas no REACH regulas noteikumiem. Noteikumi no 2008.gada 1.jūnija zaudē spēku attiecībā uz Inspekcijas kontroles un uzraudzības jomu;

6. MK 2008.gada 17.jūnija noteikumi Nr.434 „Noteikumi par izmitināšanas centrā ievietoto ārzemnieku uzturēšanas normām, kā arī garantēto veselības aprūpes pakalpojumu apjomu un saņemšanas kārtību”, kas stājas spēkā ar 2009.gada 20.jūniju;
7. MK 2008.gada 17.jūnija noteikumi Nr.454 „Peldvietu higiēnas prasības”, kas stājas spēkā 2008.gada 2.jūlijā. Noteikumu 2.pielikums stājas spēkā 2009.gada 15.maijā. Noteikumi izstrādāti, lai nodrošinātu peldvietu ūdens kvalitāti, peldēšanās drošību, kā arī nenodarītu kaitējumu cilvēka veselībai, noteikumu projekts nosaka peldvietu higiēnas prasības. Noteikumi paredz divus pielikumus par Baltijas jūras un Rīgas jūras līča peldvietām un iekšzemes peldvietām.

2008.gadā Veselības inspekcija ir ierosinājusi Veselības ministrijai veikt vairāk nekā 30 grozījumus, kas skar Inspekcijas uzraudzībā esošos normatīvos aktus. Būtiskākie no tiem:

1. 2001.gada 3.aprīļa MK noteikumos Nr.152 „Darbnespējas lapu izsniegšanas kārtība” paredzēt, ka sūdzībai par darbnespējas izsniegšanas pamatotību un par darbnespējas lapu izsniegšanas kārtību jābūt pamatotai ar pierādījumiem, kur papildus norādīts apstākļu izklāsts, kas ļauj apšaubīt tās pamatotību, un sūdzības iesniegšanas mērķis;
2. 2004.gada 21.decembra MK noteikumos Nr.1046 „Veselības aprūpes organizēšanas un finansēšanas kārtība” papildināt ar prasību, ka bērnam 3 (trīs) mēnešu vecumā jāveic obligāta profilaktiska apskate pie ķirurga, lai savlaicīgi diagnosticētu gūžu locītavu attīstības displāziju un citas ķirurģiskas novirzes;
3. paredz papildināt LAPK 45.1. pantu ar vārdiem „pacientu aprūpe” un izdalīt atsevišķu daļu „Par pārkāpumiem darbnespējas ekspertīzē”.

2. Darbības rezultāti pārskata gadā

Veselības inspekcija tiek finansēta no valsts pamatbudžeta līdzekļiem Veselības ministrijas budžeta programmā „Kvalitātes atbilstības un ekonomiskais novērtējums, tirgus uzraudzība”. Rezultatīvie rādītāji 2008.gadam ir noteikti ar „Veselības ministrijas darbības stratēģija 2007.-2009.gadam” (apstiprināta ar Ministru kabineta 2007.gada 17.decembra rīkojumu Nr.811) un Veselības inspekcijas 2008. gada darba plānu. Aizvadītā gadā rezultatīvo rādītāju izpildi ietekmēja ekonomiskā situācija valstī. 2008.gada budžets tika apgūts 100% apmērā.

2.1. Farmācijas joma

Veselības inspekcijas galvenais uzdevums farmācijas jomā ir **kvalitatīvu, iedarbīgu un drošu zāļu pieejamība patērētājiem, novēršot farmaceitiskās darbības riska faktoros.** 2008.gadā Inspekcija veica visus nepieciešamos pasākumus, lai Latvijas zāļu tirgus tiktu nodrošināts ar kvalitatīvām zālēm, kuras tiek izplatītas atbilstoši tiesību normu prasībām, kā arī tika turpināts process, lai ierobežotu un pakāpeniski izskaustu maldinošu zāļu reklāmu masu informācijas līdzekļos. Tāpat tika kontrolēti visi zāļu izplatīšanas posmi, sākot no zāļu ražotāja un izplatītāja līdz patērētājam, t.sk. arī ārstniecības iestādes, sociālās aprūpes iestādes. Inspekcijas uzraudzība nodrošināja zāļu kvalitātes saglabāšanu visos zāļu izplatīšanas posmos, kā arī ātru nekvalitatīvu zāļu izņemšanu no tirgus.

2.1.1. Rezultatīvie rādītāji

Saskaņā ar „Veselības ministrijas darbības stratēģiju 2007.-2009.gadam” veikto pārbažu skaits farmaceitiskās darbības uzņēmumos:

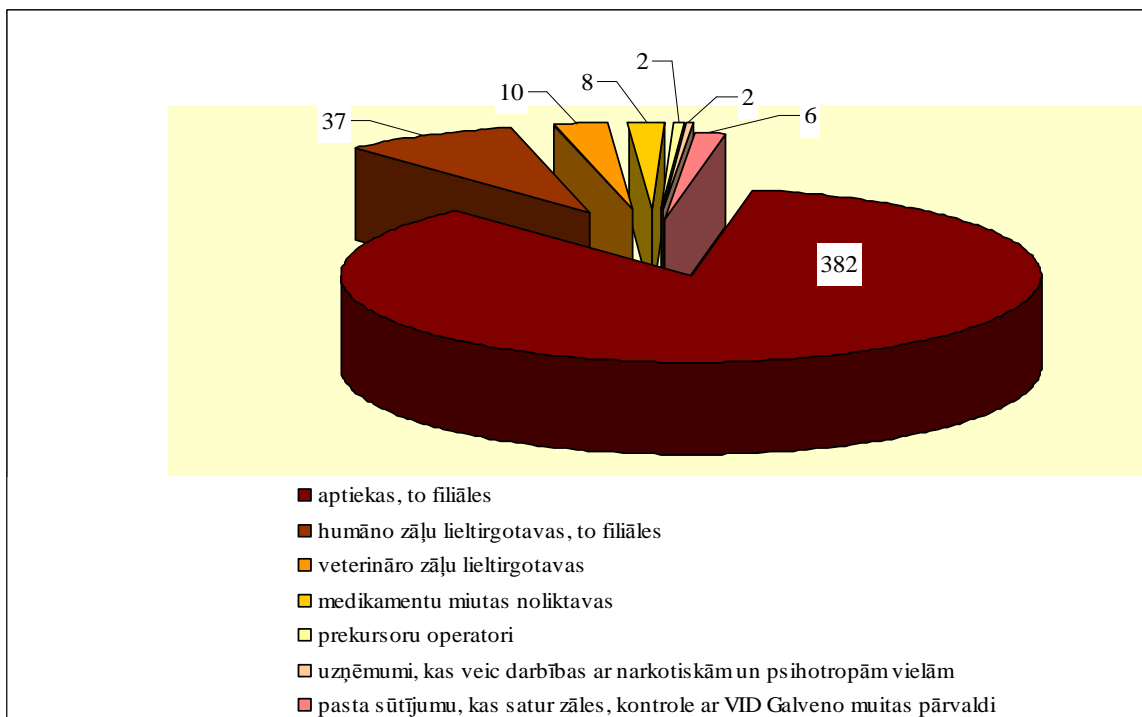
Pasākums	Sagaidāmais rezultāts, kvantitatīvie rādītāji	Izpildes rādītājs
Aptiekas un to filiāles	390	382
Zāļu lieltirgotavās un to filiālēs	29	37
Zāļu aprites pārbaudes ārstniecības iestādēs	260	274
Zāļu aprites pārbaudes sociālās aprūpes institūcijās	40	27

2.attēls. Veikto pārbažu skaits farmaceitiskās darbības uzņēmumos 2008.gadā.

Veselības ministrijas stratēģijā plānotais sociālās aprūpes institūciju skaits netika kontrolēts pilnā apjomā, jo, mainoties Veselības inspekcijas struktūrai, farmaceitiskā uzraudzība sociālās aprūpes institūcijās 2008. gadā tika veikta tikai saskaņā ar iestāžu

iesniegumiem, lai iestāde iegūtu atļauju iegādāties medikamentus no lieltirgotavām (Ministru kabineta 27.03.2007. noteikumi Nr.220).

Farmācijas jomā, saskaņā ar izstrādāto darba plānu 2008.gadam tika veiktas šādas kontroles:



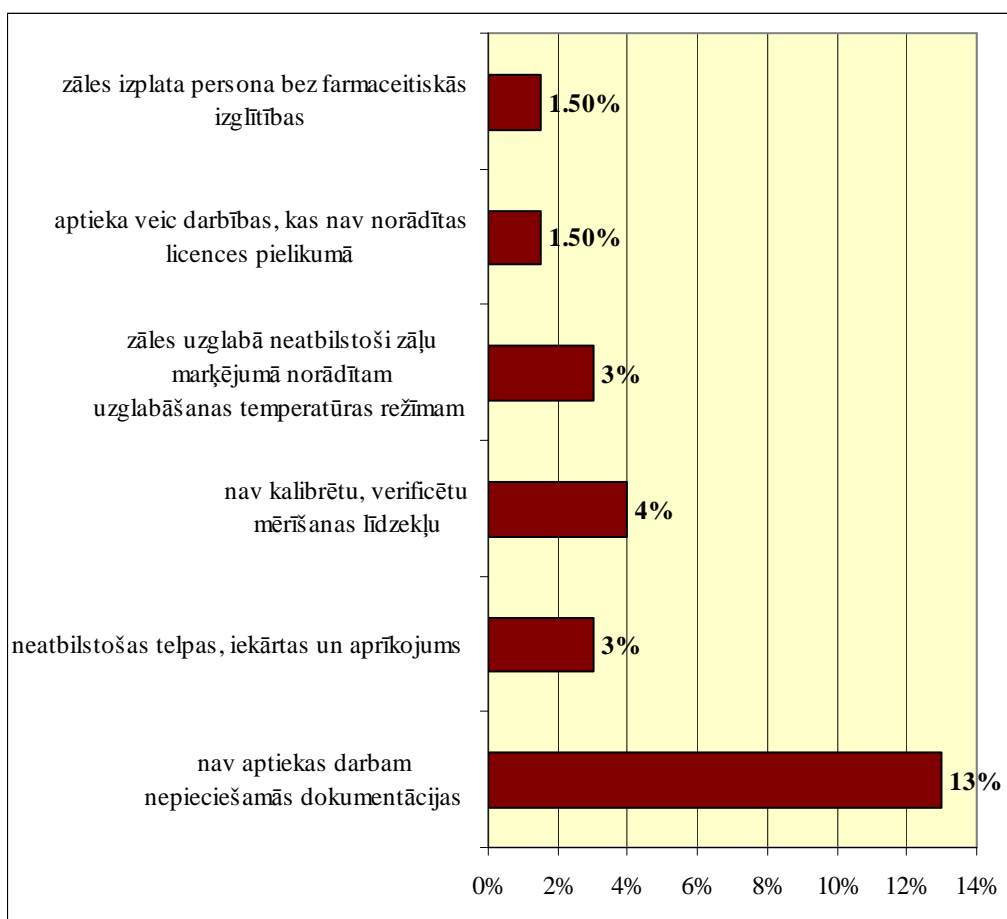
3.attēls. Uzraudzības objektos veiktās pārbaudes.

Kontroles aptiekās

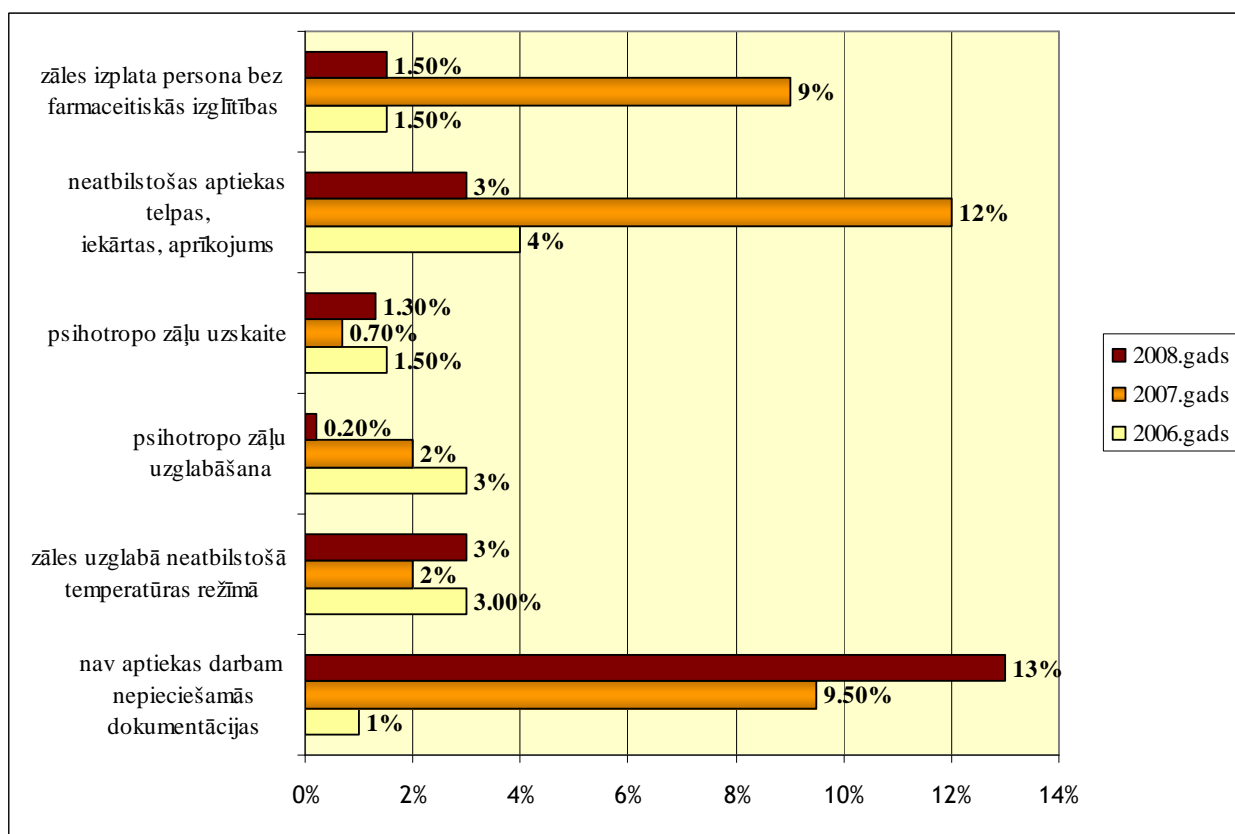
Aptiekās 2008.gadā tika veiktas šādas kontroles:

- 188 gadījumos veikta aptieku atbilstības novērtēšana saskaņā ar Zāļu valsts aģentūras pieprasījumu;
- 194 plānveida pārbaudes. Pārkāpumi konstatēti 18 objektos.

Veicot kontroles aptiekās, pastiprināta uzmanība tika pievērsta: zāļu aprites uzraudzība zāļu izplatīšanai pret receptēm; kā tiek ievēroti zāļu cenu veidošanas principi, kā tiek ievērota ambulatorajai ārstniecībai paredzēto zāļu un medicīnisko ierīču iegādes izdevumu kompensācijas kārtība; narkotisko un psihotropo zāļu un vielu izplatīšanas uzraudzība; Latvijā neregistrēto zāļu izplatīšanas kontrole; aptieku atvēršanas un darbības prasību ievērošana atbilstoši normatīvo aktu prasībām.



4.attēls. Biežāk konstatētie pārkāpumi aptiekās.

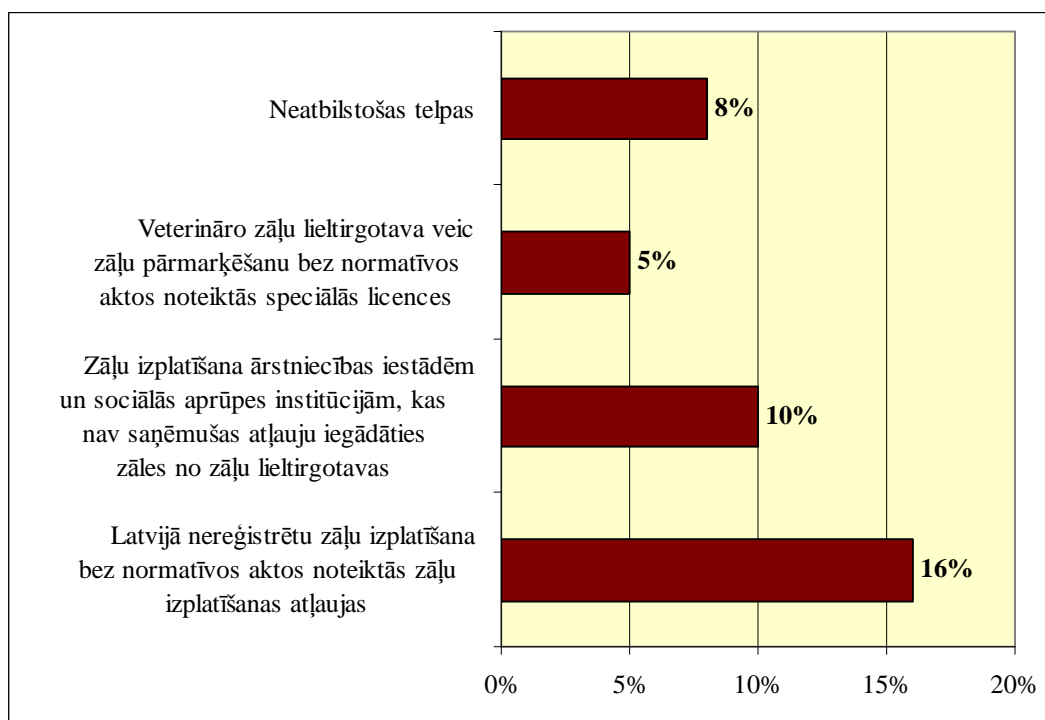


5.attēls. Konstatēto pārkāpumu dinamika.

Analizējot konstatēto pārkāpumu dinamiku (skatīt 5.attēlu), vērojamas pozitīvas tendences – konstatēto pārkāpumu skaita samazināšanās. 2008. gadā saskaņā ar izmaiņām normatīvajos aktos un kontrolējot, kā aptieka ievēro aptieku atvēršanas un darbības prasības atbilstoši likumdošanas aktiem, var secināt, ka aptiekās nav pilnīgi izstrādātas dokumentācijas - iekšējās darba kārtības noteikumu, paškontroles sistēmas izveidošana, detalizēti izstrādātas kārtības par psihotropo, narkotisko medikamentu apriti iestādē.

Kontroles zāļu lieltirgotavās

Zāļu lieltirgotavās tika veiktas 47 pārbaudes, tai skaitā 37 humāno zāļu lieltirgotavās, 10 veterināro zāļu lieltirgotavās. Tika kontrolētas 8 medikamentu muitas noliktavas, kurās tiek uzglabātas Latvijā ievesto zāļu kravas, līdz tiek veiktas visas muitas formalitātes. Pārkāpumi tika konstatēti 17 objektos.



6.attēls. Raksturīgākie pārkāpumi un neatbilstības zāļu un veterināro zāļu lieltirgotavās.

Zāļu reklāma

Zāļu reklāmas izplatīšanas kārtības uzraudzības nolūkā veikta 159 objektu kontrole, pārkāpumi konstatēti 7 objektos. Visbiežāk konstatētie zāļu reklamēšanas pārkāpumi: neatļautas zāļu reklāmas izplatīšana, nesaskaņotu reklāmas materiālu izplatīšana, maldinošas zāļu reklāmas izplatīšana.

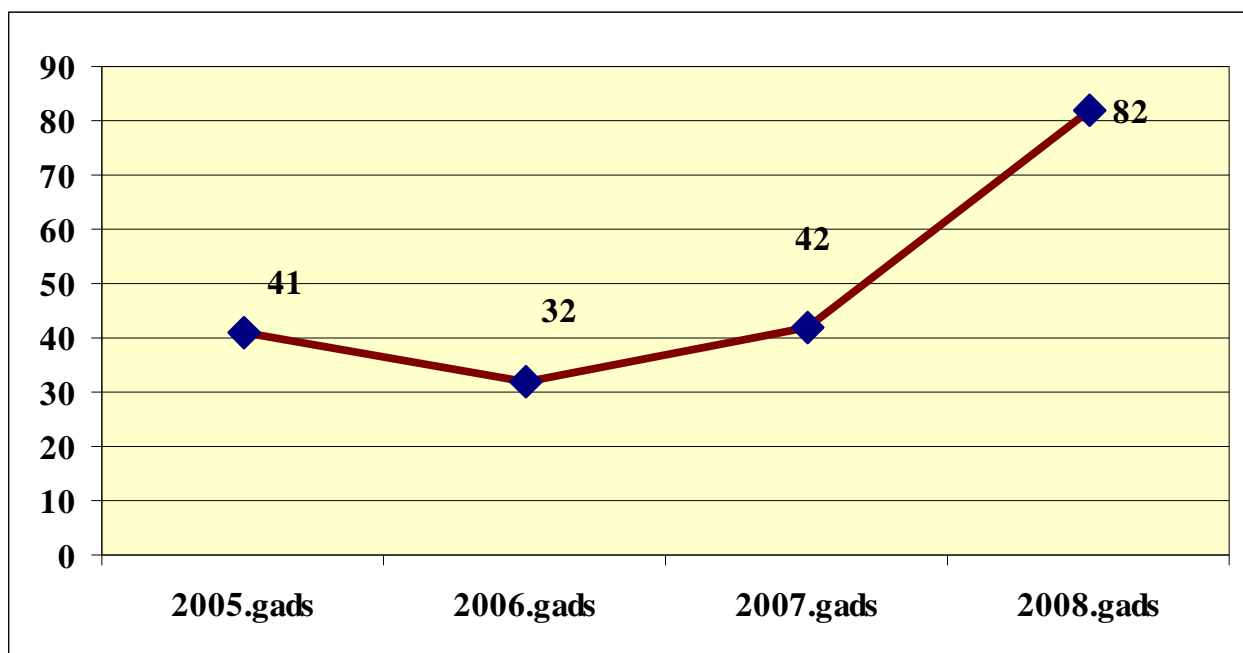
Saskaņā ar Ministru kabineta 26.06.2007. noteikumu Nr. 416 „Zāļu izplatīšanas un kvalitātes kontroles kārtība” 8.pielikuma prasībām 2008. gadā tika veikta 37 zāļu paraugu atlase kvalitātes kontrole veikšanai.

Centralizēti reģistrēto zāļu paraugu atlase un kvalitātes kontrole Eiropas Savienības laboratorijās „Sampling and Testing of Centrally Authorised Products” projekta ietvaros - 2 zāļu paraugi.

Iedzīvotāju iesniegumu izskatīšana

2008.gadā farmācijas jomā palielinājies kontroļu skaits, kas veiktas, pamatojoties uz fizisko personu iesniegumiem un sūdzībām. Pārbaudes tika veiktas operatīvi, lai iedzīvotājiem atbilde tiktu sniegta pēc iespējas īsākā laikā un pārkāpums, kas tieši skāris iedzīvotāju intereses, tiktu novērsts nekavējoties.

2008.gadā Veselības inspekcijā tika saņemti 82 iesniegumi un sūdzības. Pēc veiktajām kontrolēm par pamatotiem tika atzīti 42 iesniegumi, 4 iesniegumi neatbilda Veselības inspekcijas kompetencei.



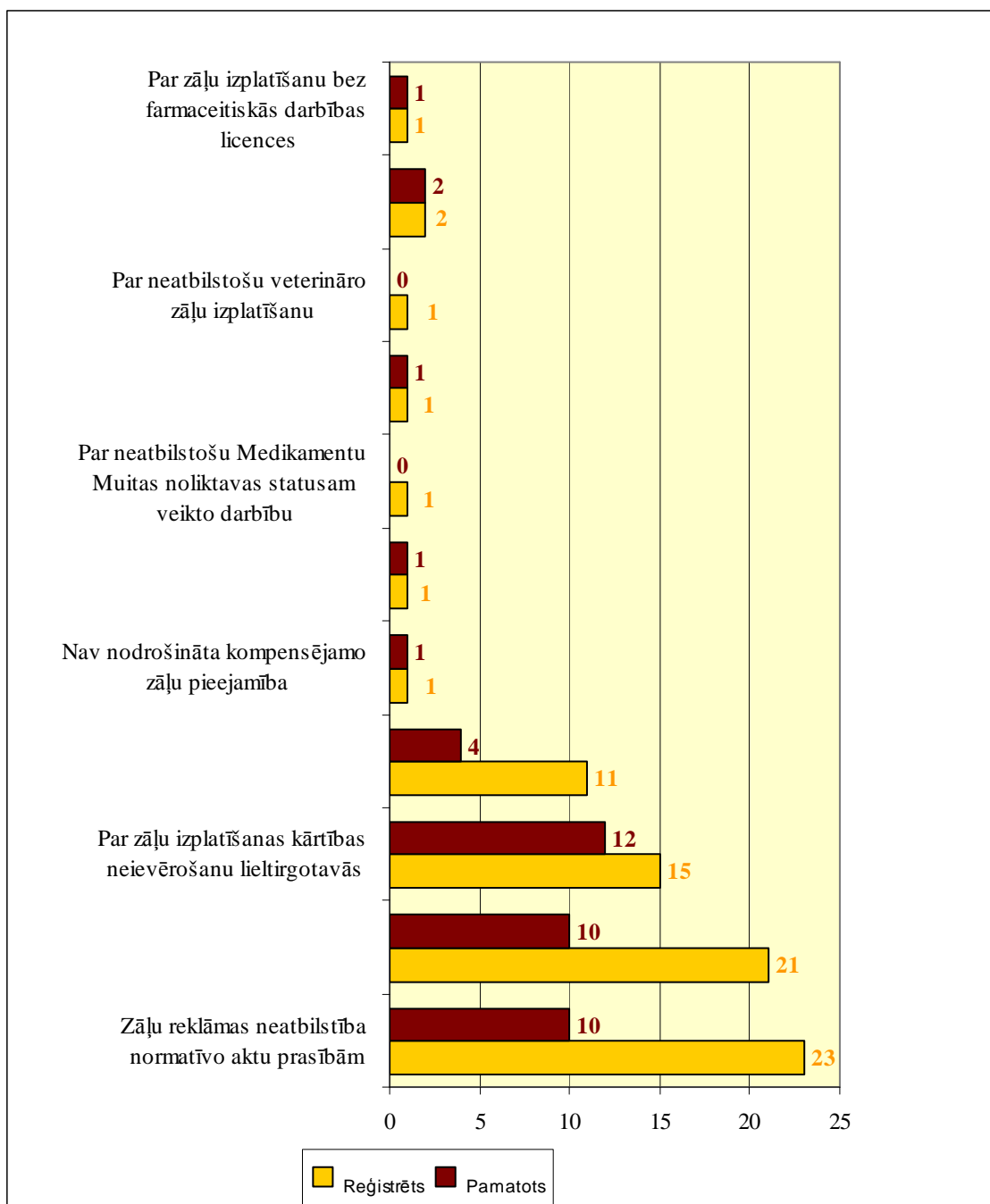
7.attēls. Izskatīto iesniegumu skaits par zāļu kontroles jautājumiem.

2008. gadā pieaudzis iesniegumu skaits par zāļu kontroles jautājumiem. Tas varētu būt izskaidrojams ar iedzīvotāju pieaugošu izpratni par risku lietot veselībai bīstamas zāles, par risku pašārstēšanās rezultātā nepamatoti lietot zāles, tajā skaitā uzticoties masu informācijas līdzekļos pieejamajai maldinošai zāļu reklāmai.

Kā iepriekšējos gados, daudz iesniegumu saņemti par zāļu reklāmas neatbilstību normatīvo aktu prasībām.

Pieaudzis iesniegumu skaits:

- par zāļu cenām, tai skaitā kompensējamo medikamentu cenām. Patērētāji bija neapmierināti par zāļu cenu celšanos, kas, viņuprāt, nav pamatota;
- par to, ka netiek ievērota recepšu zāļu izsniegšanas kārtība;
- par neregistrētu zāļu izplatīšanas kārtības neievērošanu;
- par paralēlā importa procedūras neievērošanu zāļu lieltirgotavās.



8.attēls. 2008.gadā izskatīto iesniegumu sadalījums pa jomām.

2.1.2. Secinājumi un priekšlikumi

Veicot 2008. gadā iegūto datu pārbaudēs konstatēto pārkāpumu analīzi, lai nodrošinātu patērētājus ar kvalitatīviem, pieejamiem un izmaksu ziņā efektīviem pakalpojumiem, farmācijas jomā par prioritātēm nākošajā gadā tiek izvirzīts:

- zāļu cenu veidošanas principu un ambulatorajai ārstniecībai paredzēto zāļu un medicīnisko ierīču iegādes izdevumu kompensācijas kārtība ievērošana visos zāļu izplatīšanas posmos;
- Latvijā neregistrētu medikamentu aprites atbilstība normatīvo aktu prasībām;
- farmaceitiskās darbības uzņēmumu kvalitātes sistēmas atbilstība normatīvo aktu prasībām;
- zāļu paralēlās ievešanas un izplatīšanas atbilstība normatīvo aktu prasībām;
- narkotisko un psihotropo zāļu un vielu izplatīšanas uzraudzība visos zāļu izplatīšanas posmos;
- veikt zāļu reklāmas izplatīšanas kontroli.

2.2. Veselības aprūpes joma

Atbilstoši „Veselības inspekcijas nolikumam” (MK 05.02.2008. noteikumi Nr. 76) Inspekcijas galvenais uzdevums veselības aprūpes jomā ir veselības aprūpes pakalpojumu kvalitātes kontrole:

- uzraudzīt un kontrolēt ārstniecības iestādēm saistošo normatīvo aktu izpildi veselības aprūpes un darbspējas ekspertīzes jomā, kā arī veselības aprūpes profesionālo un darbspējas ekspertīzes kvalitāti ārstniecības iestādēs;
- veikt ekspertīzes un sniegt atzinumus:
 - o par veselības aprūpes un darbspējas ekspertīzes kvalitāti ārstniecības iestādē neatkarīgi no tās īpašuma formas vai padotības;
 - o par ārstniecības kvalitāti, ja ārstniecības persona veikusi ārstniecību ārpus ārstniecības iestādes;
 - o un izvērtēt, vai neatļauta ārstniecība, ko veikusi persona bez medicīniskās izglītības, izraisījusi personai veselības traucējumus;
- pēc tiesas vai kriminālprocesa virzītāja pieprasījuma sniegt atzinumus par veselības aprūpes un darbspējas ekspertīzes kvalitātes kontroli;
- kontrolēt, vai ārstniecības iestādei ir attiecīgo atbilstības novērtēšanas institūciju izsniegts atbilstības apliecinājums un vai ārstniecības personām ir sertifikācijas

institūciju izsniegti ārstniecības personas sertifikāti, un vai tās ir reģistrētas Ārstniecības personu reģistrā;

- informēt ārstniecības iestāžu atbilstības novērtēšanas institūcijas par iespējamo ārstniecības iestādes neatbilstību normatīvajiem aktiem par obligātajām prasībām ārstniecības iestādēm, ja ir pamatotas aizdomas par ārstniecības iestādes būtisku neatbilstību minētajām prasībām.

2.2.1. Rezultatīvie rādītāji

Ņemot vērā Veselības inspekcijas 2008.gada darbības plānā ietverto, veselības aprūpes pakalpojumu kvalitātes kontroles norādītie rezultāti ir atspoguļoti 9. un 10.attēlā.

Pasākums	Sagaidāmais rezultāts, kvantitatīvie rādītāji (VM plānotais)	Izpildes rādītājs	Komentāri
Veselības aprūpes pakalpojumu ekspertīzes (izskatīto iesniegumu skaits)	1200	1215	pēdējos gados iesniegumu skaits ir nemainīgs un pamatotie iesniegumi sastāda 17-18% no izskatītajiem
Valsts uzraudzība veselības aprūpes iestādēs (veiktās inspekcijas ārstniecības iestādēs)	140-150	103 kompleksās pārbaudes (ietverot visas Veselības inspekcijas uzraudzības jomas); 51 veselības aprūpes jomas plānveida pārbaude; 687 kontroles gripas pretepidēmijas pasākumu plāna izpildei	Plānotais pārbaūžu skaits ir izpildīts. Gripas pretepidēmijas pasākumu plāna izpildes kontrole bija ārpusplāna kontroles ar mērķi pārbaudīt kā ārstniecības iestādes ir gatavas gripas epidēmijai.
Veikto atkārtoto pārbaūžu skaits konstatēto trūkumu novēršanai	40-45	79 kontroles – pēc plānveida kontrolēm un pēc zāļu aprītes pārbaudēm kopā	Atkārtotās pārbaudes tika plānotas nākamajā uzraudzības periodā sakarā ar to, ka nebija iepriekšēja pieredze ieplānojot pamatkontroļu veikšanas ilgumu.

9.attēls. Resultatīvo rādītāju izpilde veselības aprūpes jomā.

Pasākums	Sagaidāmais rezultāts, kvantitatīvie rādītāji	Izpilde
Veselības aprūpes uzraudzības programmas izstrāde	Izstrādāta un apstiprināta 1 uzraudzības programma veselības aprūpes jomā	Izpildīts- uzraudzības programma izstrādāta, veikta veselības aprūpes iestāžu kontroles amatpersonu apmācība.
Veselības aprūpes pakalpojumu ekspertīze	1050 ekspertīzes	Rādītājs pārsniegts, izskatīti 1215 iesniegumi
Valsts uzraudzība veselības aprūpes iestādēs	140 inspekcijas	154 + 687 kontroles gripas pretepidēmijas pasākumu plāna izpildei
Darba nespējas lapu (turpmāk tekstā DNL) izsniegšanas pamatotības ekspertīze	355 ekspertīzes	Rādītājs nav izpildīts, bet izskatīti visi iesniegumi, veiktas 286 ekspertīzes. Tas, ka iesniegumi saistībā par DNL pamatotības izvērtēšanu ir samazinājušies ir vērtējami, kā pozitīva tendence. Taču ņemot vērā, ka nebija iespējams DNL pārbaudes iekļaut plānveida kontrolēs, šis rādītājs netika izpildīts.

10.attēls. Rezultatīvo rādītāju izpilde veselības aprūpes jomā.

Veselības inspekcija, 2008.gadā veicot veselības aprūpes iestāžu uzraudzību, ir veikusi: plānveida kontroles, gripas pretepidēmijas pasākumu izpildes kontroles gripas epidēmijas laikā (2008.gada februārī), veselības aprūpes profesionālās un darbības ekspertīzes kvalitātes kontroli uz iesnieguma (sūdzības) pamata.

Plānveida kontroles

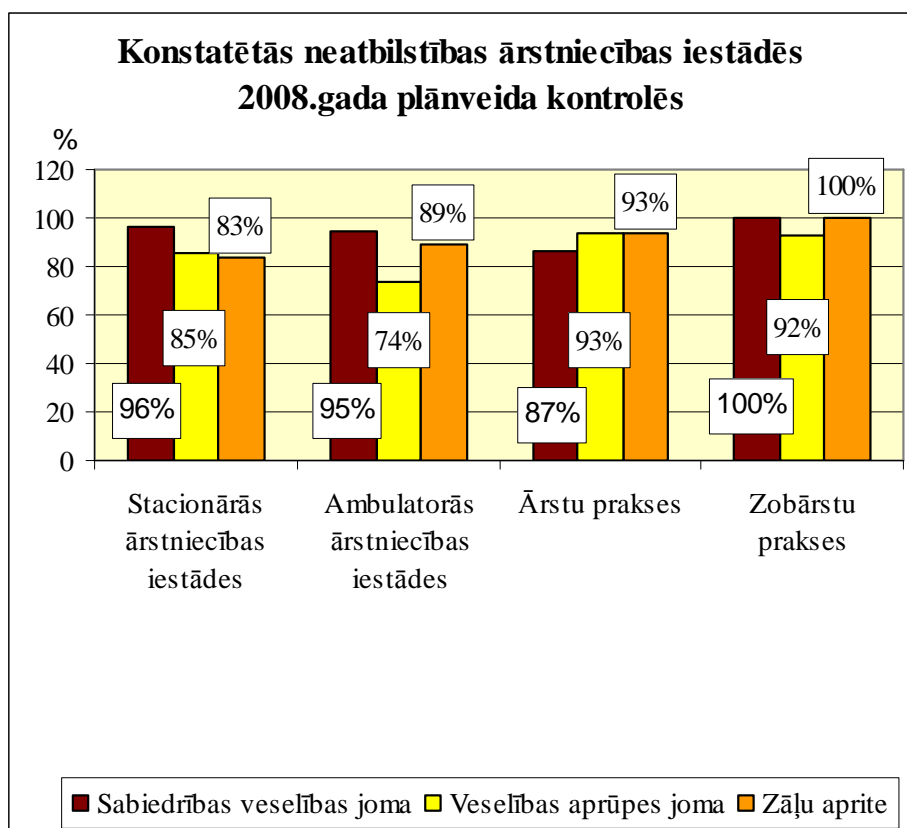
Veselības inspekcija 2008.gadā veikusi kompleksās plānveida kontroles 103 ārstniecības iestādēs, tai skaitā 54 stacionārajās ārstniecības iestādēs, 19 ambulatorajās ārstniecības iestādēs, 15 ārstu praksēs, 13 zobārstu praksēs un 2 neatliekamās medicīniskās palīdzības (NMP) stacijās.

Prasības	Stacionārās ārstniecības iestādes	Ambulatorās ārstniecības iestādes	Ārstu prakses	Zobārstu prakses	NMP	Kopā
Kontrolēto iestāžu skaits	54	19	15	13	2	103
Objektā ievērotas visas normatīvo aktu prasības	0	0	0	0	0	0
Objektā nav ievērotas prasības sabiedrības veselības jomā	52	18	13	13	2	98
Objektā nav ievērotas prasības veselības aprūpes jomā	46	14	14	12	2	88
Objektā nav ievērotas prasības zāļu uzraudzības jomā	45	17	14	13	1	90

11.attēls. Plānveida kontroļu skaits ārstniecības iestādēs.

Plānveida kontrolēs tika iekļauta sabiedrības veselības, veselības aprūpes un zāļu uzraudzība, ievērojot normatīvo aktu prasības. Izvērtējot rezultātus jāsecina, ka visās veselības aprūpes iestādēs, kurās tika veikta kontrole, Veselības inspekcijas amatpersonas

konstatēja neatbilstības normatīvo aktu prasībām. Iespējams tas saistīts ar to, ka šāda veida pārbaudes ārstniecības iestādēs līdz šim nebija veiktas.



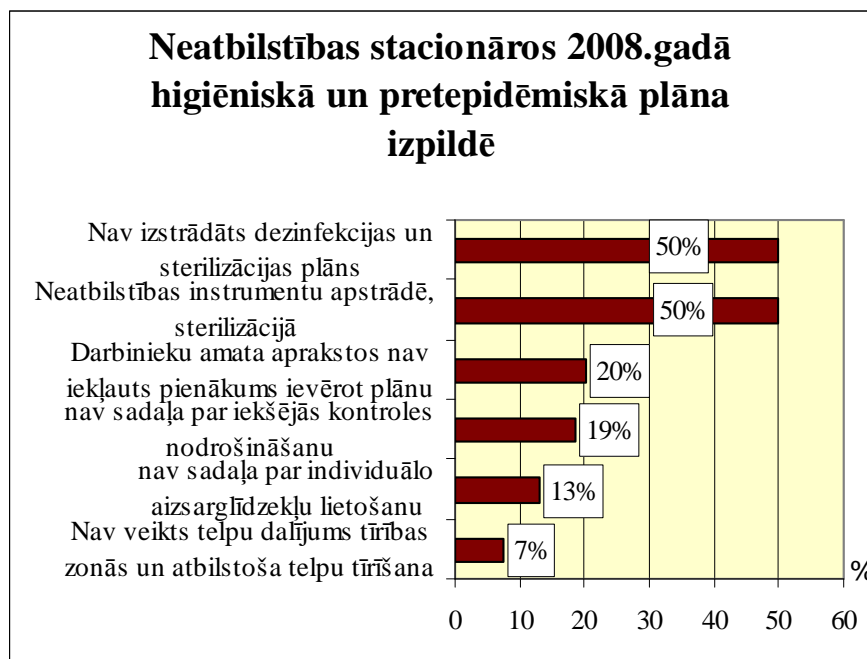
12.attēls. Konstatētās neatbilstības ārstniecības iestādēs 2008.gada plānveida kontrolēs pa jomām.

Sabiedrības veselības jomā konstatētās neatbilstības ārstniecības iestādēs, konstatētās saistībā ar:

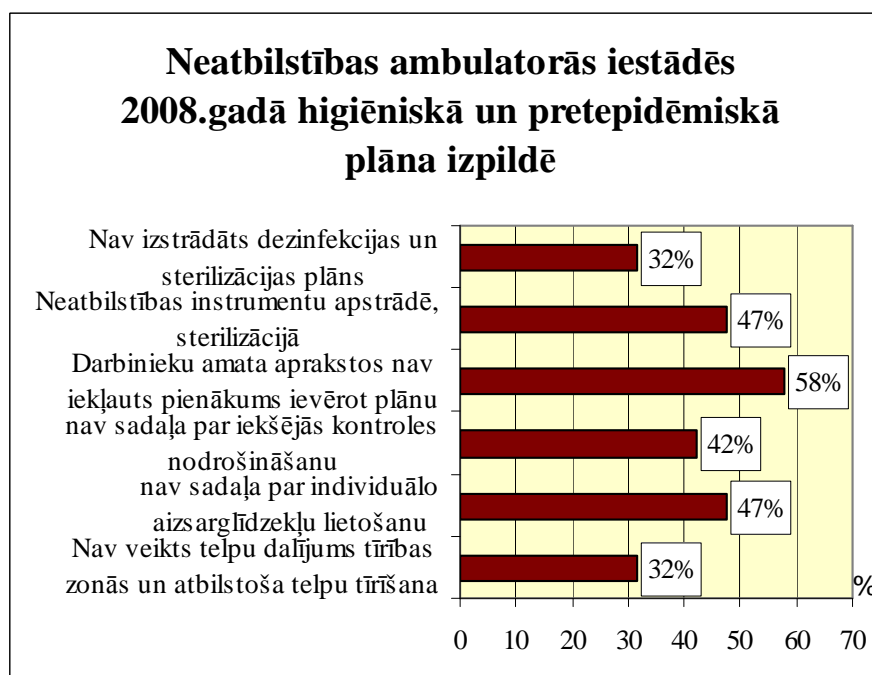
- MK 11.07.2006. noteikumu Nr.574 „Noteikumi par higiēniskā un pretepidēmiskā režīma pamatprasībām ārstniecības iestādē” izpildē:
 - o higiēniskā un pretepidēmiskā režīma plāna (turpmāk tekstā – Plāns) izstrāde ar atbilstošām sadaļām-
- Kontrolēs konstatēts, ka pusē stacionāru (27 iestādēs) un ārstu praksi (7 iestādēs) un trešdaļā ambulatoro ārstniecības iestāžu (6 iestādēs) nav izstrādāts dezinfekcijas un sterilizācijas plāns ar tajā ietvertu aprīkojuma un medicīnisko ierīču iedalījumu pēc inficēšanās riska pakāpes.
- 10 stacionārās un 8 ambulatorās ārstniecības iestādēs un 5 ārstu praksēs šajā Plānā neparedz sadaļu par iekšējo kontroli.
- 10 stacionārajās ārstniecības iestādēs veļas mazgāšanas mašīnas nav atbilstoši aprīkotas.
- neatbilstības aprīkojuma un medicīnisko ierīču tīrīšanā, dezinfekcijā un sterilizācijā-

- uz medicīnisko ierīču iepakojuma pirms sterilizācijas marķējumā nav norādīta visa nepieciešamā informācija – 27 stacionāros; 7 zobārstniecības kabinetos;
- sterilās medicīniskās ierīces tiek uzglabātas tiešā saules gaismā vai sildierīču tuvumā – 9 stacionāros.

Šīs neatbilstības varētu būt saistītas ar to, ka šis normatīvais akts ir salīdzinoši jauns, tādējādi nav pilnībā apgūts no ārstniecības iestāžu puses un to izpilde tai ir papildus slodze, pārkārtot savu darbību atbilstoši šo noteikumu prasībām, tādējādi samazinātu nozokomiālo infekciju slimību gadījumu skaitu, ko nav iespējams izdarīt viena gada laikā.



13.attēls. Neatbilstības stacionāros.



14.attēls. Neatbilstības ambulatorās iestādēs.

MK 29.11.2001. noteikumu Nr.494 „Noteikumi par darbiem, kas saistīti ar iespējamu risku citu cilvēku veselībai un kuros nodarbinātās personas tiek pakļautas obligātajām veselības pārbaudēm” izpildē konstatēts, ka daļā iestāžu darbinieku personas medicīniskās grāmatīņas netiek uzglabātas kontrolei pieejamā vietā vai nav atbilstoši noformētas.

MK 05.01.1999. noteikumu Nr. 7 „Infekcijas slimību reģistrācijas kārtība” izpildē konstatēts, ka nav iekārtots infekcijas slimību reģistrācijas žurnāls (3 ambulatorajās iestādēs, 3 ārstu praksēs); esošajā žurnālā netiek reģistrēta visa nepieciešamā informācija (7 stacionārajās, 5 ambulatorajās iestādēs un 2 ārstu praksēs).

Konstatētas neatbilstības veselības aprūpes jomā saistītas ar normatīvo aktu prasībām:

- LR 01.06.1997. likums „Ārstniecības likums”: 5 stacionāros, 2 ambulatorajās ārstniecības iestādēs, 1 ārstu praksē un 1 zobārstu praksē nesertificētas ārstniecības personas strādā tādu ārstniecības personu uzraudzībā vai vadībā, kurām nav sertifikāts atbilstošajā specialitātē un/vai nav rīkojums par uzraudzību;
- LR MK 19.02.2002. noteikumi Nr. 77 „Noteikumi par obligātajām prasībām ārstniecības iestādēm un to struktūrvienībām”: 7 ambulatorajās ārstniecības iestādēs un 1 ārstu praksē tās ieeja nav izbūvēta un aprīkota tā, lai nodrošinātu tās ieejas izmantošanu personām ar ierobežotām funkcionālajām iespējām; 2 stacionāros un 4 ambulatorajās iestādēs nav nodrošināta personu ar ierobežotām funkcionālajām iespējām pārvietošanās katra stāva līmenī; 3 stacionāros, 4 ambulatorajās iestādēs, 3 ārstu praksēs un 5 zobārstu praksēs nav dokumentāri noteikta NMP sniegšanas kārtība; 4 stacionārajās iestādēs un 3 ambulatorajās iestādēs nav nodrošināts NMP sniegšanai nepieciešamo medicīnisko ierīču un medikamentu minimālais daudzums un apjoms;
- LR MK 03.04.2001. noteikumi Nr.152 „Darbnespējas lapu izsniegšanas kārtība”: darbnespēju lapu reģistrācijas žurnālos veikti neatrunāti labojumi, svītrojumi; 1 ambulatorajā iestādē ārsts izdod DNL ar atpakaļejošu datumu, kas konstatēts atkārtoti, par ko sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols;
- LR MK 25.07.2006. noteikumi Nr.611 „Dzemdību palīdzības nodrošināšanas kārtība”: 6 stacionāros grūtnieču novērošanas kartēs nav ietverts ģimenes ārsta izvērtējums par vispārējo veselības stāvokli;
- LR MK 04.04.2006. noteikumi Nr.265 “Ārstniecības iestāžu medicīniskās un uzskaites dokumentācijas lietvedības kārtība”: 2 ambulatorajās iestādēs konstatētas neatbilstības, aizpildot procedūru uzskaites žurnālu; 2 ambulatorajās iestādēs, 6

ārstu praksēs, 12 zobārstu praksēs netiek atbilstoši aizpildīta ambulatoro pacientu medicīniskā dokumentācija.

Zāļu uzraudzības joma tika kontrolēta pamatojoties uz MK 27.03.2007. noteikumu Nr.220 „Zāļu iegādes, uzglabāšanas, izlietošanas, uzskaites un iznīcināšanas kārtība ārstniecības iestādēs un sociālās aprūpes institūcijās” prasībām, 87% kontrolēto iestāžu konstatētas neatbilstības.

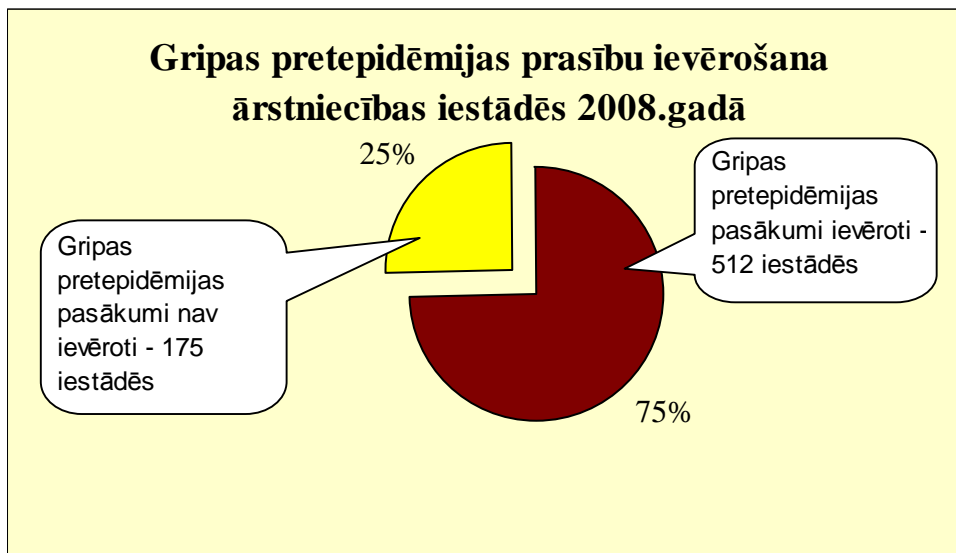
Nr.p.k	Konstatētās neatbilstības normatīvo aktu prasībām	Stacionārās ārstniecības iestādes	Ambulatorās ārstniecības iestādes	Ārstu prakses
1.	Iestādē nav izstrādāta zāļu aprites kārtība (tai skaitā spirta aprīte un spirta patēriņa normas)	5	8	2
2.	Pieprasījumi un attaisnojuma dokumenti par narkotisko zāļu vai psihotropo zāļu iegādi tiek glabāti atsevišķi no citu zāļu pieprasījumiem un attaisnojuma dokumentiem	6	4	2
3.	Zāles uzglabājot, netiek ievērots temperatūras režīms	6	3	0
4.	Psihotropo zāļu un narkotisko analgētisko līdzekļu glabāšana neatbilstoša	5	6	0
5.	Spirta glabāšana neatbilstoša	5	2	1
6.	Zāļu derīguma termiņi neatbilstoši	8	2	0
7.	Nav atbildīgās amatpersonas ieraksti uzskaites žurnālos 1x mēnesī par narkotisko zāļu, psihotropo zāļu un tādu zāļu, kuras Zāļu valsts aģentūra ir atzinusi par narkotiskiem analgētiskiem līdzekļiem, pārbaudi	12	7	0

15.attēls. Zāļu aprites pārbaudes 2008.gadā.

Veicot plānveida kontroles, visās iestādēs tika sastādīti kontroles akti, kuros norādītas neatbilstības un uzdoti priekšlikumi to novēršanai saskaņā ar normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, noteikts konkrēts izpildes laiks, pēc kura sekoja uzdoto priekšlikumu izpildes kontroles. Nevienā no plānveidā kontrolētajām ārstniecības iestādēm 2008.gadā nav ierosināta administratīvā pārkāpuma lietvedība.

Pretepidēmijas prasību izpildes kontroles

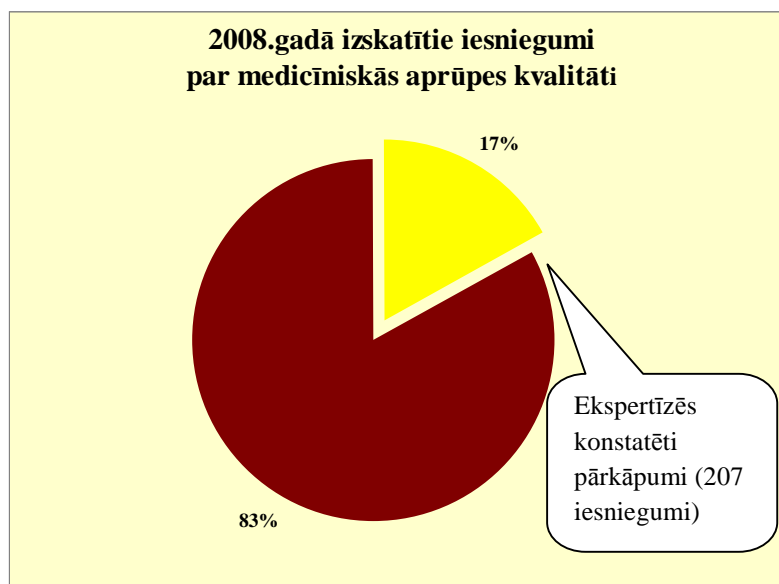
Laika posmā no 07.-22.02.2008. Veselības inspekcijas amatpersonas veica kontroles 687 ārstniecības iestādēs, lai pārbaudītu gripas pretepidēmijas prasību izpildi, no kurām 25% gadījumā tika konstatētas nepilnības plāna izstrādē vai tā īstenošanā (10.grafiks).



16.attēls. Gripas pretepidēmijas prasību ievērošana ārstniecības iestādēs 2008.gadā.

Iedzīvotāju iesniegumu izskatīšana

Veselības inspekcijā 2008.gadā saņemti 1505 iesniegumi ar lūgumu izvērtēt veselības aprūpes kvalitāti. 2008.gadā izskatīti 1215 iesniegumi. Pēc veiktajām ekspertīzēm un pārbaudēm normatīvo dokumentu pārkāpumi tika konstatēti 207 gadījumos (17%), un šie iesniegumi tika atzīti par pamatotiem (17.attēls). 2008. gadā 148 ārstniecības personām sastādīti administratīvā pārkāpuma protokoli.



17.attēls. 2008.gadā izskatītie iesniegumi par medicīniskās aprūpes kvalitāti.

Visbiežāk iesniegumi saistīti ar darbnespējas ekspertīzes jautājumiem un ieslodzījumu vietās sniegtajiem veselības aprūpes pakalpojumiem.

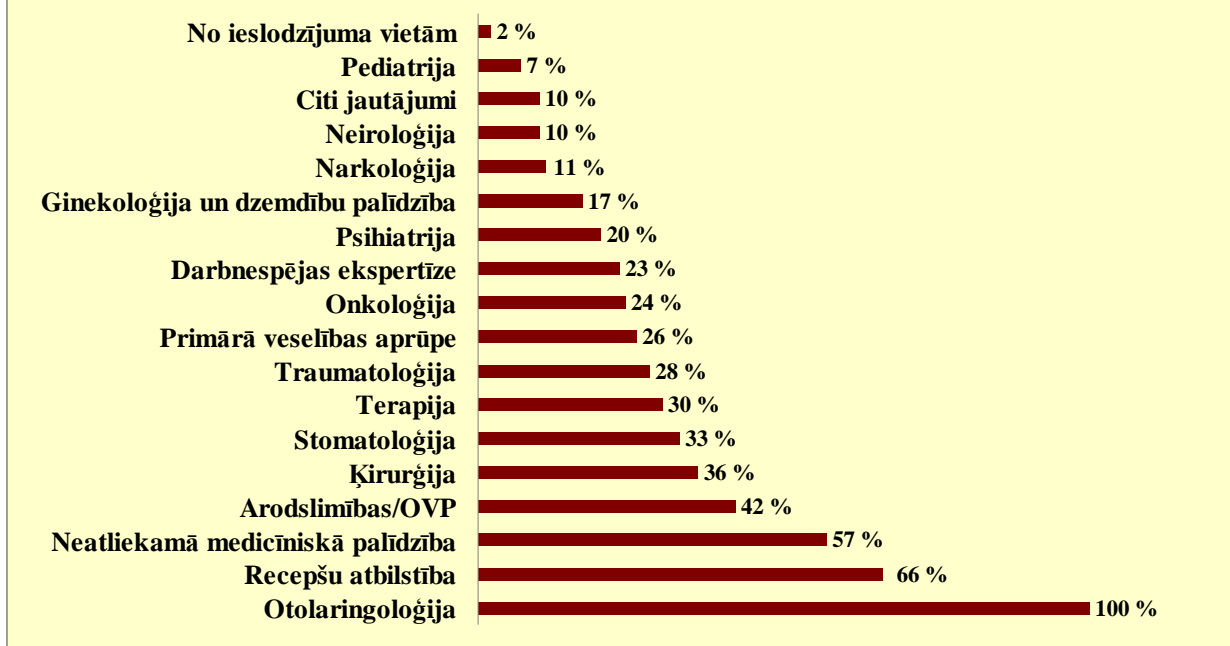
Analizējot datus par veselības aprūpes pakalpojumu veidiem un par medicīniskās aprūpes kvalitāti, visvairāk pamatotu iesniegumu, kurus izskatot, ekspertīzēs konstatēti pārkāpumi par neatliekamo medicīnisko palīdzību (pārkāpumi 57% gadījumu), otrajā vietā skaita ziņā visvairāk ir iesniegumu par arodslimību ekspertīzi un obligātām veselības pārbaudēm (pārkāpumi 42% gadījumu), ķirurģiju (pārkāpumi 36%), par zobārstniecības aprūpi (pārkāpumi 33%).

Mazāk kā viena trešdaļa pamatoto iesniegumu ir par terapiju (pārkāpumi 30% gadījumu), traumatoloģiju (pārkāpumi 28% gadījumu), par medicīniskās aprūpes kvalitāti primārajā veselības aprūpē (pārkāpumi 26% gadījumu), onkoloģiju (pārkāpumi 24%), darbnespējas ekspertīzi (pārkāpumi 23%), kā arī iesniegumi par psihiatrisko palīdzību (pārkāpumi 20%), ginekoloģiju un dzemdību palīdzību (pārkāpumi 17%).

Vismazāk pamatoto iesniegumu ir par narkoloģiju (pārkāpumi 11% gadījumu), neiroloģiju (pārkāpumi 10%), pediatriju (pārkāpumi 7%), par medicīniskās aprūpes kvalitāti ieslodzījuma vietā (pārkāpumi 2%).

Analizējot saņemtos iesniegumus par oftalmoloģisko aprūpi un par infektoloģiju, ekspertīzēs pārkāpumi netika konstatēti (skatīt 18.,19.attēlu).

Veselības inspekcijā izskatīto profilā pamatoto iesniegumu par veselības aprūpi iedalījums 2008.gadā



18.attēls. Inspekcijā izskatīto pamatoto iesniegumu iedalījums par veselības aprūpi 2008.gadā.

Skaita ziņā visvairāk saņemti un izskatīti iesniegumi no ieslodzījumu vietām – no 292 iesniegumiem tikai 8 atzīti par pamatotiem, kas sastāda 2%. Pārējos gadījumos medicīniskās aprūpes pārkāpumi nav konstatēti - ieslodzītie atrodies apcietinājumā, saņēmuši medicīnisko aprūpi atbilstoši MK 20.03.2007. noteikumu Nr. 199 “Noteikumi par apcietināto un notiesāto personu veselības aprūpi izmeklēšanas cietumos un brīvības atņemšanas iestādēs” prasībām.

No izskatītajiem 286 darba devēju iesniegumiem, kuros tika izteikts lūgums izvērtēt darbiniekiem izsniegto darbnespējas lapu (turpmāk – DNL) pamatotību, 68 gadījumos šie iesniegumi tika atzīti par pamatotiem, kas sastāda 23% no iesniegumu skaita. Tomēr tikai trešā daļā no šiem pamatotajiem iesniegumiem tika pieņemts lēmums: darbnespēja noteikta nepamatoti, un DNL ir anulējama. Pārējos gadījumos tika konstatētas dažādas neatbilstības normatīvo aktu prasībām (Ārstniecības likumam, MK 03.04.2001. noteikumiem Nr. 152 „Darbnespējas lapu izsniegšanas kārtība”, MK 04.04.2006. noteikumiem Nr. 265 „Ārstniecības iestāžu medicīniskās dokumentācijas lietvedība kārtība”), bet darbnespēja pacientiem bija noteikta objektīvi pamatoti.

Izvietojums pēc izskatīto iesniegumu skaita	Iesnieguma būtība	Izskatīto iesniegumu skaits	Par pamatotiem atzīto iesniegumu skaits
1.	No ieslodzījumu vietām	292	8
2.	Darbnespējas ekspertīze	286	68
3.	CITI	175	19
4.	Psihiatrija	64	13
5.	Ginekoloģija un dzemdību palīdzība	52	9
6.	Primārā veselības aprūpe	50	13
7.	Stomatoloģija	39	12
8.	Neiroloģija un neiroķirurģija	39	4
9.	Ķirurģija	38	14
10.	Traumatoloģija	38	11
11.	Terapija	33	10
12.	Onkoloģija	33	8
13.	Pediatrija	27	2
14.	Narkoloģija	17	2
15.	Neatliekamā medicīniskā palīdzība	14	8
16.	Arodslimības/ Obligātās veselības pārbaudes	7	3
17.	Recepšu atbilstība	3	2
18.	Otolaringoloģija	1	1
19.	Oftalmoloģija	5	0
20.	Infekcijas	2	0
	Kopā	1215	207

19.attēls. Inspekcijā izskatīto un pamatoto iesniegumu iedalījums veselības aprūpē 2008.gadā.

Salīdzinot saņemto un izskatīto sūdzību par veselības aprūpes jautājumiem skaitu pa gadiem, jāsecina, ka pēdējos gados sūdzību skaits ir nemainīgs - aptuveni 1500 un pamatotās sūdzības sastāda 17-18% no izskatītajām sūdzībām (skatīt 20.attēlu).

Gads	Saņemto sūdzību skaits	Izskatīto sūdzību skaits	Izskatīto un pamatoto sūdzību skaits	Pamatoto sūdzību skaits % no izskatītajām sūdzībām
2005.	1309	1224	243	20%
2006.	1518	1087	168	17%
2007.	1609	1003	184	18%
2008.	1505	1215	207	17%

20.attēls. Izskatītie iesniegumi par veselības aprūpes jautājumiem.

Papildus iesniegumu izskatīšanai veiktas plānveida veselības aprūpi regulējošo normatīvo aktu kontroles 51 ārstniecības iestādē, tai skaitā 39 ārstu praksēs, no kurām 19 ārstniecības iestādēs konstatēti dažādu normatīvo aktu prasību pārkāpumi.

Saistībā ar citām aktivitātēm veselības aprūpes jomā, jāatzīmē Inspekcijas piedalīšanās dažādās Veselības ministrijas darba grupās:

- darba grupa par e-veselības normatīvo aktu izstrādi -,„Noteikumi par veselības nozares elektroniskajām informācijas sistēmām un veselības datu elektronisku apstrādes kārtību veselības nozares iestādēs”;
- Viedokļu/priekšlikumu sniegšana Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par pacientu tiesību piemērošanu pārrobežu veselības aprūpē;
- darba grupa par perinatālās mirstības samazināšanu valstī – dalība konsultatīvās padomes sēdēs, atskaišu gatavošana par ekspertīžu veikšanu, izmeklējot perinatālās mirstības un mātes mirstības gadījumus.

2.2.2. Secinājumi par rezultatīvo radītāju izpildi 2008.gadā

Ņemot vērā to, ka kompleksas plānveida kontroles 2008.gadā tika uzsāktās pirmo reizi, aptverot Veselības inspekcijas uzraudzības jomas veselības aprūpē, sabiedrības veselībā un zāļu uzraudzībā, tās nenodrošināja tūlītēju šo jomu detalizētu uzraudzību – galvenais akcents tika likts uz normatīvo aktu izpildi minētājās jomā. Plānojot 2009.gada plānveida kontroles:

- jāpārdomā kontroles dokumentācija, to piemērojot ārstniecības iestādēm pēc to darbības veida – stacionārās, ambulatorās u.c., tādejādi tiktu ņemta vērā atbilstošās ārstniecības iestādes darbības specifika un atvieglotu arī Inspekcijas amatpersonu kontroļu vadīšana,
- pakāpeniski padziļināti kontrolēt uzraudzības jomās svarīgāko - piemēram, Veselības aprūpes jomā DNL izsniegšanas pamatotību, medicīniskās dokumentācijas atbilstošu aizpildīšanu utt., vienlaicīgi domājot par metodisko norādījumu izstrādi.

2.3. Sabiedrības veselības joma

Atbilstoši „Veselības inspekcijas nolikumam” (MK 05.02.2008. noteikumi Nr.76) Inspekcijas galvenie uzdevumi sabiedrības veselības jomā ir:

Vides veselības un epidemioloģiskās uzraudzības nodrošināšana:

1. atbilstoši kompetencei kontrolēt normatīvajos aktos noteikto:
 - a. higiēnas prasību izpildi;
 - b. infekcijas slimību profilakses un pretepidēmijas pasākumu izpildi;
2. kontrolēt dzeramā ūdens nekaitīguma nodrošināšanas prasību izpildi publiskajos dzeramā ūdens apgādes objektos no ūdens ņemšanas vietas līdz patērētājam, kā arī kontrolēt dzeramā ūdens ņemšanas vietu aizsardzības prasību izpildi;

3. kontrolēt saimnieciskās darbības iekārtu un transportlīdzekļu radītā akustiskā trokšņa pieļaujamo normatīvu un trokšņa robežlielumu ievērošanu, kā arī pieļaujamo vibrācijas lielumu ievērošanu dzīvojamo un publisko ēku telpās;

Ķīmisko vielu un ķīmisko produktu, kosmētikas līdzekļu tirgus uzraudzība:

1. atbilstoši kompetencei nodrošināt kosmētikas līdzekļu tirgus uzraudzību;
2. atbilstoši kompetencei uzraudzīt un kontrolēt normatīvo aktu ievērošanu ķīmisko vielu un ķīmisko produktu (tai skaitā mazgāšanas līdzekļu un biocīdu) tirdzniecībā;
3. izveidot un uzturēt kosmētikas līdzekļu sastāvdaļu datu bāzi;
4. Veselības inspekcija ir Latvijas kompetentā iestāde kosmētikas līdzekļu jomā;
5. Veselības inspekcija ir Latvijas kompetentā iestāde Eiropas Parlamenta un Padomes 2004.gada 31.marta Regulas Nr.648/2004/EK par mazgāšanas līdzekļiem 8.panta 1.daļas izpratnē, kas veic mazgāšanas līdzekļu tirgus uzraudzību saskaņā ar regulas 10.pantu;

Veselīga dzīves veida veicināšana - izveidot un uzturēt tabakas izstrādājumu sastāvdaļu datu bāzi.

2.3.1. Rezultatīvie rādītāji

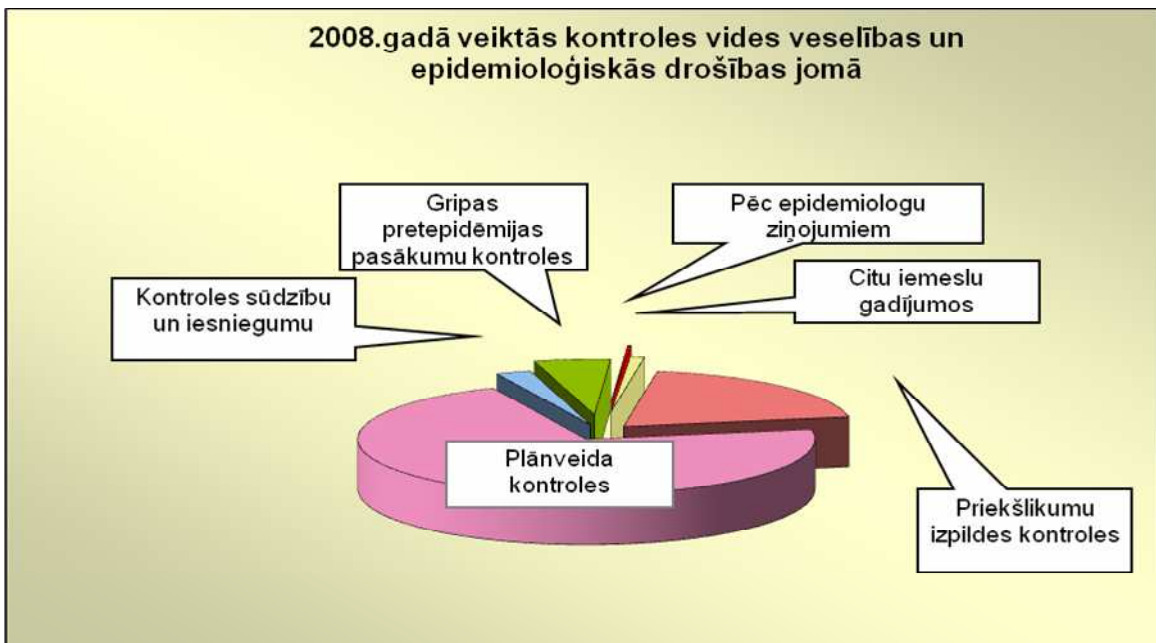
Epidemioloģiskās drošības pasākumu uzraudzība un kontrole

Vides veselības un epidemioloģiskās drošības uzraudzības nodrošināšanas jomā

2008.gadā veiktas 12727 kontroles (skatīt attēlu Nr.1), no tām:

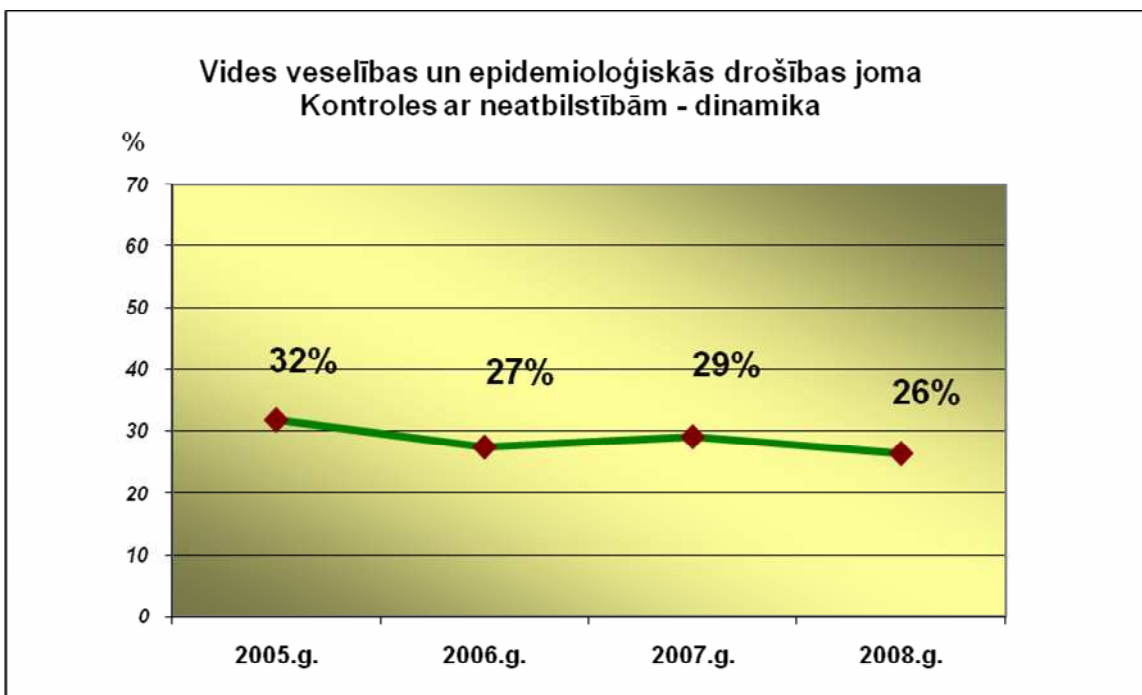
- 9730 plāna kontroles un gripas pretepidēmijas pasākumu kontroles,
- 315 kontroles, izskatot sūdzības
- 29 kontroles pēc epidemiologu ziņojumiem,
- 127 kontroles citu iemeslu gadījumos,
- 2526 priekšlikumu izpildes kontroles.

Dinamikā kontroļu veidu struktūra un īpatsvars būtiski nav mainījušies.



21.attēls. 2008.gadā veiktās kontroles vides veselības un epidemioloģiskās drošības jomā.

2008.gadā neatbilstības konstatētas 26% no veiktajām kontrolēm. Skaitļi rāda, ka neatbilstību līmenis kontrolētajos objektos pēdējo gadu laikā ir samazinājies un stabilizējies zem 30% sliekšņa.



22.attēls. Vides veselības un epidemioloģiskās drošības joma – kontroles ar neatbilstībām.

2008.gadā veikti 85 laboratoriskie izmeklējumi vides veselības un epidemioloģiskās drošības jomā. 26 gadījumos konstatēts, ka rādītāji neatbilst normai, kas sastāda 31% - no gadā veiktajiem izmeklējumiem. Pārsvārā izmeklējumi tika veikti izskatot sūdzības un iesniegumus par troksni dzīvojamās telpās un apdzīvotās teritorijās un nekvalitatīvu dzeramo ūdeni dzīvokļos.

Salīdzinājumā ar iepriekšējo 2007.gadu iespaidīgi samazinājies trokšņu izmeklējumu skaits, kad tika pārsniegtas trokšņa līmeņa normas (31% - 2008.g. un 63% - 2007.g.)

Attiecībā uz dzeramā ūdens kvalitātes izmeklējumiem var atzīmēt, ka samazinājusies dzeramā ūdens kvalitātes neatbilstība pēc ķīmiskiem rādītājiem (par 9%) un pēc mikrobioloģiskiem rādītājiem (par 3%).

2008.gadā Inspekcija saņēmusi 273 sūdzības vides veselības un epidemioloģiskās drošības jomā, no kurām 219 atbilda Inspekcijas kompetencei. Lai pārbaudītu sūdzībās minētos faktus, veiktas 316 kontroles, 106 no tām konstatētas neatbilstības normatīvajiem aktiem, 8 gadījumos piemērotas sankcijas.

Nepieciešams atzīmēt, ka ar katru gadu pieaug pamatoto sūdzību skaits, kas liecina par sabiedrības pieaugošo izpratni par Inspekcijas funkcijām un lomu sabiedrības veselības aizsardzībā.

Vislielākais sūdzību skaits 2008. gadā saņemts par fizikālajiem faktoriem (troksni), higiēnas prasību neievērošanu Inspekcijas uzraudzības objektos un neapmierinošo dzeramā ūdens kvalitāti.

Salīdzinot ar 2007.gadu, sūdzību skaits par fizikālajiem faktoriem (troksni), higiēnas prasību neievērošanu VI uzraudzības objektos un neapmierinošo dzeramā ūdens kvalitāti saglabājas līdzīga līmenī.

Ķīmisko vielu un produktu drošums un uzraudzība

2008.gadā veiktas 638 kontroles uzņēmumos, no kurām:

- 291 plāna kontrole,
- 11 kontroles, izskatot sūdzības,
- 27 kontroles citu iemeslu gadījumos,
- 309 priekšlikumu izpildes kontroles.

Uzņēmumos kontroļu laikā tika pārbaudīti 787 kosmētikas līdzekļi un 1430 - ķīmiskās vielas un ķīmiskie produkti.

Papildus plānotajam tika organizētas kontroles kopā ar Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas ekspertiem par ķīmisko vielu provizorisko reģistrāciju REACH regulas ietvaros.

2008. gadā veikta 131 plānota kontrole ķīmisko vielu un ķīmisko produktu vairumtirdzniecības un 65 plānotas kontroles mazumtirdzniecības uzņēmumos, 5 kontroles, saņemot informāciju (RAPEX, LVĢMA), kā arī tika veiktas uzdoto priekšlikumu izpildes kontroles.

Saskaņā ar Inspekcijas 2008. gada plānu, kontroles tika plānotas gan ķīmisko produktu vairumtirdzniecības uzņēmumos Latvijas reģionos ar mērķi iegūt informāciju par situāciju

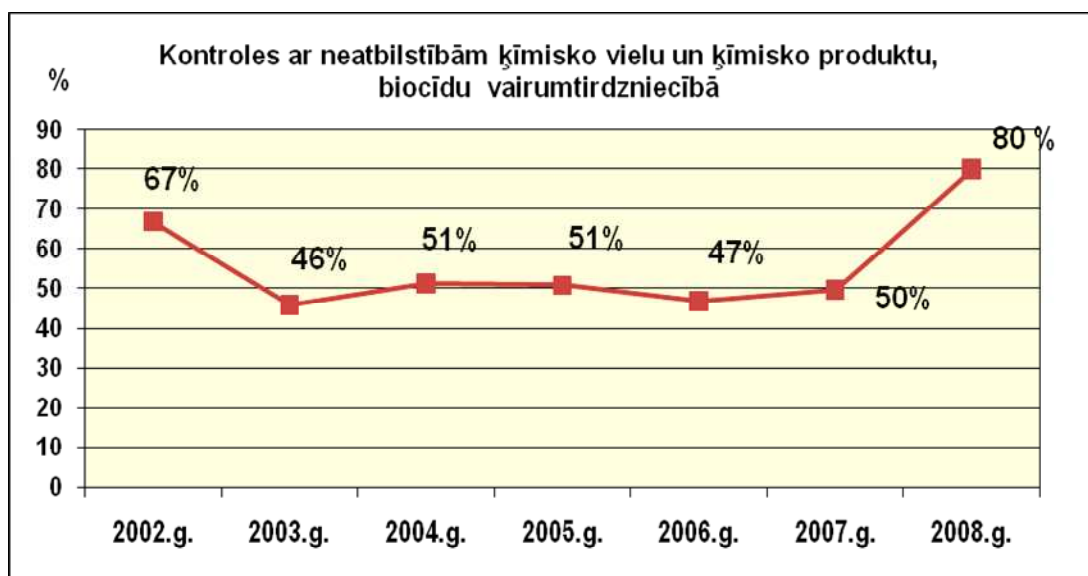
tirgū kopumā, gan, lai sīkāk izpētītu situāciju par konkrētām produktu grupām, uzņēmumos, kas tirgū izvieto un izplata mazgāšanas līdzekļus, biocīdus un gaistošos organiskos savienojumus (GOS) saturošus produktus.

Ķīmisko produktu tirdzniecības uzņēmumos parasti tiek atlasīti 10 produkti, ņemot vērā to bīstamību cilvēka veselībai un videi. Jaukta tipa uzņēmumos, kas tirgo gan ķīmisko produktus, gan kosmētikas līdzekļus, kontrolei izvēlēti 5 ķīmiskie produkti. Tāpat tikai 5 produktus izvēlas uzsākot jaunu normatīvo aktu prasību kontroli.

Kopumā 2008.gadā tika nokontrolēti 1430 ķīmiskie produkti.

Vispārējā situācija uzņēmumos.

Salīdzinot ar 2006.gadu (47%) un 2007.gadu (50%) ir vērojams, ka 2008. gadā ir salīdzinoši mazāks skaits to uzņēmumu, kuros nav konstatēti pārkāpumi, kas izskaidrojams ar to, ka tika uzsākta dažādu jaunu prasību izpildes kontrole, piemēram, prasības mazgāšanas līdzekļiem un jauni aizliegumi biocīdu tirdzniecībā.

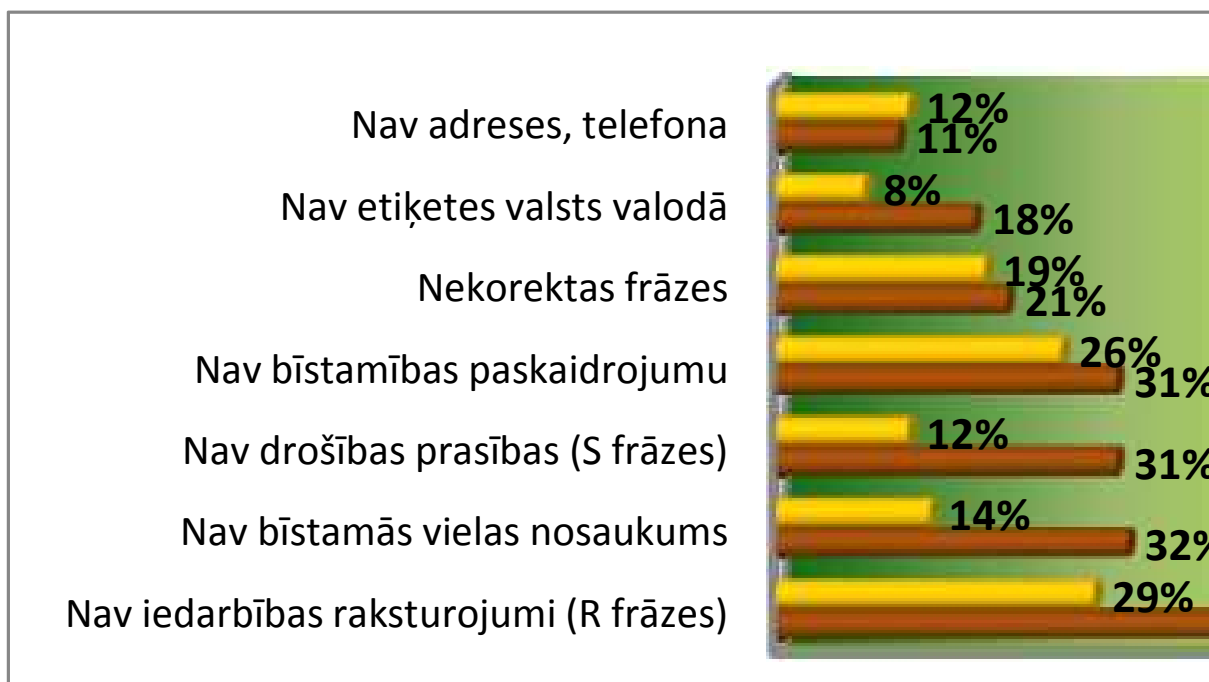


23.attēls. Kontroles ar neatbilstībām ķīmisko vielu un ķīmisko produktu, biocīdu vairumtirdzniecībā.

Konstatētās neatbilstības.

Neatbilstības marķējumā

Visbiežāk konstatētās neatbilstības ķīmisko produktu marķējumā bija saistībā ar iedarbības raksturojumiem (konstatēts 29% no kontrolētajiem objektiem), iztrūkst paskaidrojumi zem brīdinājuma simbola (26%) un neatbilstoša klasifikācija (23%). Kopumā situācija ar marķējumu salīdzinot ar 2007.gadu ir uzlabojusies.



24.attēls. Objektu īpatsvars, kuros konstatētas neatbilstības ķīmisko produktu marķējumā.

Neatbilstības iepakojumam

Vēl joprojām ne visi uzņēmumi ir ievērojuši prasības ķīmisko vielu un produktu iepakojumam. 2008.gadā 7% no kontrolētajiem uzņēmumiem uz iepakojuma nebija neredzīgajiem patērētājiem sataustāms bīstamības brīdinājuma simbols. Vēl joprojām trīs procentos no kontrolētajiem uzņēmumiem tika konstatēti ķīmiskie produkti, kuriem nebija nodrošināts bērniem drošs iepakojums.

Neatbilstības drošības datu lapās

Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, ir saglabājusies tendence samazināties to uzņēmumu īpatsvaram, kuros bīstamajiem produktiem nav drošības datu lapas (turpmāk – DDL). Ja 2007.gadā tādi bija 21% no visiem kontrolētajiem uzņēmumiem, tad 2008.gadā tikai 14%. 33% no kontrolētajiem uzņēmumiem tika konstatēts, ka produktiem bija prasībām neatbilstošas DDL – tajās, bija nepietiekama informācija, nebija visas noteiktās sadaļas par bīstamajām vielām, informācija nebija atjaunota atbilstoši grozījumiem bīstamo vielu sarakstā, trūka informācijas par ražotāju, izplatītāju, kā arī iespēju vērsties nelaiemes gadījumā.

Neatbilstības tirdzniecības aizliegumu, ierobežojumu ievērošanā

2008.gadā sešos uzņēmumos tika konstatēti toksisku ķīmisko produktu uzglabāšanas prasību pārkāpumi. Tika konstatēti arī tirdzniecības ierobežojumu pārkāpumi, patērētāju lokam piedāvājot produktus: līmi, kura saturēja toluolu, krāsainas lampu eļļas ar R65 (Kaitīgs - norijot var izraisīt plaušu bojājumu), kā arī biocīdu ar aizliegtu aktīvo vielu.

Kādā cementa ražošanas uzņēmumā tika konstatēts, ka tiek piedāvāts tirgū cements, kas pēc hidratācijas satur šķīstošo hromu (VI) vairāk par 0,0002 % no cementa kopējā sausā svara. Uzņēmums pēc iepazīšanās ar testēšanas rezultātiem, veicis brīvprātīgos pasākumus, lai nodrošinātu atbilstību.

Vienā krāsu ražošanas uzņēmumā divos produktos tika konstatēts augstāks GOS saturs nekā to pieļauj normatīvi. Pēc testēšanas rezultātu saņemšanas uzņēmums pats izrādīja iniciatīvu brīvprātīgi izņemt neatbilstošos produktus no tirdzniecības tīkla.

Preču izplatīšanas apturēšana

Ķīmisko vielu vai ķīmisko produktu izplatīšanas apturēšana 2008.gadā piemērota 64 uzņēmumiem, kas ir 32% no gada laikā kontrolētajiem uzņēmumiem. Iemesli preču izplatīšanas apturēšanai bija neatbilstības marķējumā bīstamiem ķīmiskiem produktiem (nav etiķetes valsts valodā, etiķetē nav norādīti iedarbības raksturojumi, drošības prasības, bīstamības simboli, to paskaidrojumi); bīstamiem ĶP nav DDL vai tās nav latviešu valodā.

Preču izplatīšanas apturēšana uz laiku tika piemērota arī gadījumā, kad saskaņā ar kontroles laikā uzrādīto produktu dokumentāciju, izsmidzināmajās krāsās tika bija pārsniegts pieļaujamais toluola daudzums. Saskaņā ar ražotāja vēstuli un klāt pievienotiem dokumentiem, kas apliecināja, ka tirgū esošajam produktam ir nomainīts sastāvs, tika izsniegta atļauja šo produktu tirdzniecībai.

Uzņēmuma darbības veids	Apturēto produktu veidu skaits	Produktu veidu skaits, kuriem izsniegta atļauja
Ražotāji	15	15
Importētāji*	17	12
Izplatītāji**	109	74
Mazumtirdzniecība	52	20
Kopā:	193	121

* ĶP, kas tiek importēti Eiropas Kopienā no trešajām valstīm.

** ĶP, kas tiek ievesti no citām Eiropas Savienības Dalībvalstīm vai izplatīti no citiem uzņēmumiem Latvijas teritorijā.

25.attēls. Preču izplatības apturēšana.

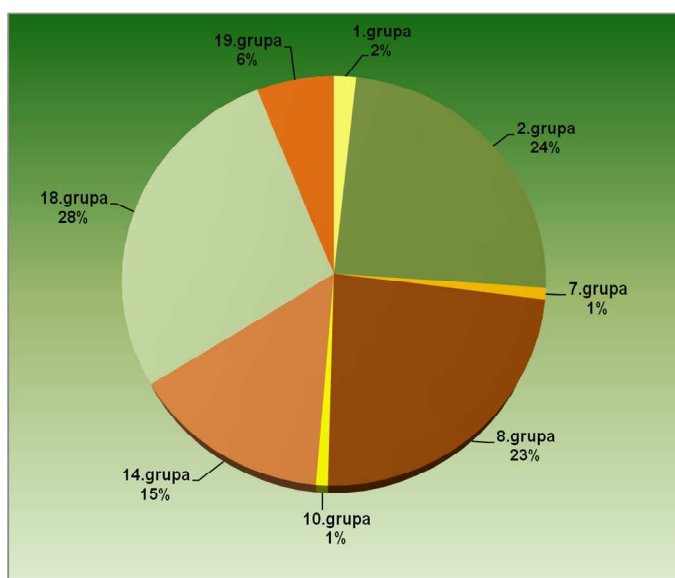
Preču izņemšana no apgrozības

2008.gadā preču izņemšana no apgrozības tika piemērota konstatējot biocīdu ar aizliegto vielu (1 produkts (90 iepakojumi)).

2008. gadā tika turpinātas biocīdu produktu kontroles. 2006.gada kontroļu mērķis bija iegūt vispārēju priekšstatu par situāciju Latvijas tirgū. 2007.gadā galvenā uzmanība tika pievērsta biocīdu

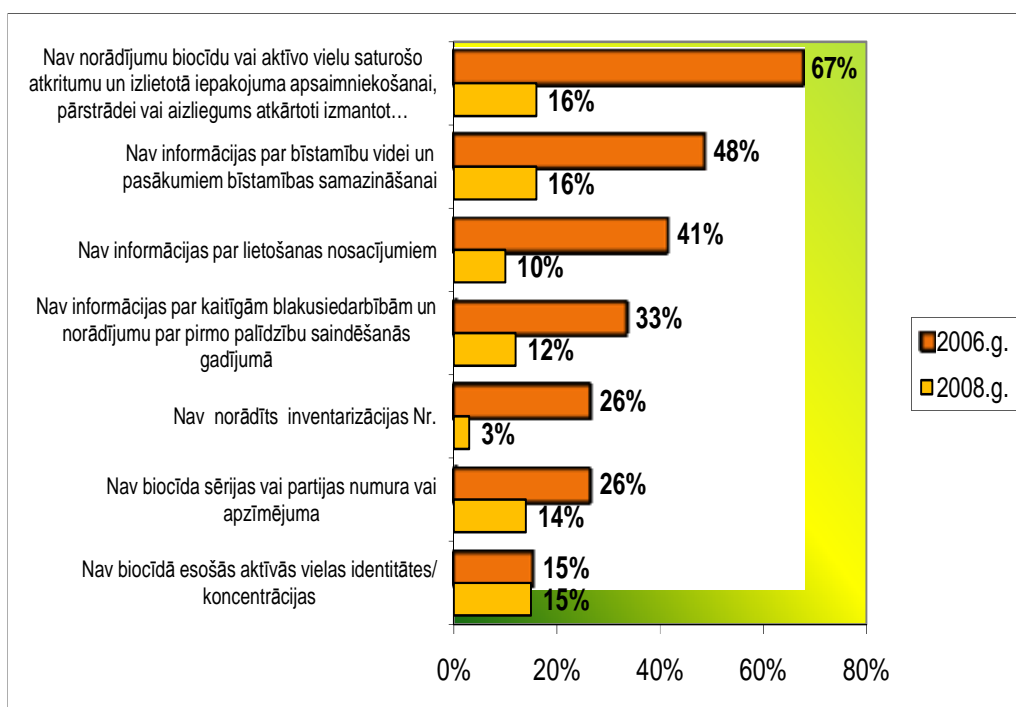
tirdzniecības ierobežojumu kontrolei, t.i. vai tiek ievērots noteiktu aktīvo vielu tirdzniecības aizliegums pēc 01.09.2006. 2008.gadā Inspekcija iesaistījās CLEEN projektā „EUROBIOCIDES” (turpmāk – Projekts) un tā ietvaros veica biocīdu kontroles saskaņā ar projekta nospraustajiem mērķiem, tai skaitā kontrolējot, kā tiek ievērots noteiktu aktīvo vielu tirdzniecības aizliegums pēc 04.01.2008. un 22.08.2008. 2008.gadā veiktas biocīdu kontroles 27 uzņēmumos, no kuriem 6 bija ražotāji, 6 importētāji un 15 izplatītāji.

Kopskaitā tika pārbaudīti 115 biocīdi (skatīt 26. attēlu): cilvēku higiēnas dezinfekcijas līdzekļi (1.gr.), dzīvojamo, sabiedrisko un privāto ēku dezinfekcijas līdzekļi (2.gr.); plēves konservanti (7. gr.); koksnes konservanti (8.gr.); mūrējumu konservanti (10.gr.); rodenticīdi (14.gr.); insekticīdi (18.01. un 18.02.gr.); repelenti un atraktanti (19.gr.). Visvairāk – 38% biocīdi kontrolēti no 18. grupas - insekticīdi, akaricīdi un produkti citu posmkāju kontrolei.



26.attēls. Pārbaudīto biocīdu sadalījums.

Ja 2007.gadā tika konstatēti 5 biocīdi, kuru sastāvā bija aizliegtas aktīvās vielas, tad 2008.gadā šādus pārkāpumus nekonstatēja vispār. Tas liecina, ka uzņēmēji ir informēti par aizliegumu, un biocīdus ar aizliegtajām aktīvajām vielām vairs neieved un neizvieto tirgū Latvijā. Kontrolēs tika konstatēts, ka gandrīz visi biocīdi ir nodrošināti ar drošības datu lapām valsts valodā. Neatbilstības drošības datu lapu saturā tika konstatētas aptuveni 30% biocīdu.



27.attēls. Biežāk konstatētās neatbilstības biocīdu marķējumā.

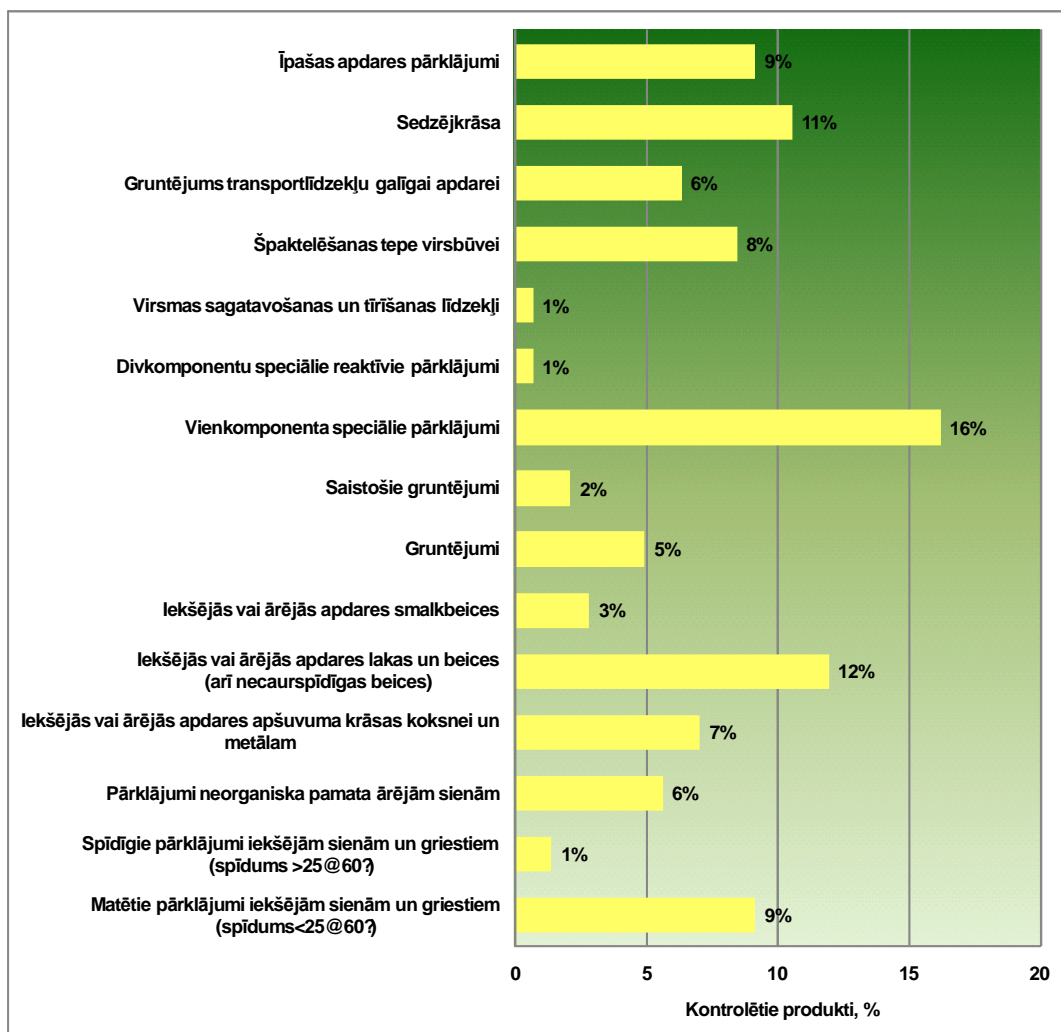
Gaistošo organisko savienojumu saturošie produkti

Saskaņā ar „ES direktīvas 2004/42/EK, ar ko ierobežo gaistošo organisko savienojumu emisijas, kuras rada organisko šķīdinātāju izmatošana noteiktās krāsās, lakās un transportlīdzekļu galīgās apdares materiālos” 6. un 7.pantu dalībvalstis izstrādā uzraudzības programmu, lai pārliecinātos par tirgū esošo produktu atbilstību šīs direktīvas prasībām, un ziņo Eiropas komisijai par uzraudzības programmas rezultātiem.

Līdz ar to 2008.gadā Inspekcija, ķīmisko vielu un ķīmisko produktu tirdzniecības uzraudzības programmas apakšprogrammas “Gaistošo organisko savienojumu saturošu produktu kontrole Latvijā tirgū” ietvaros, tika turpinātās kontroles tajos uzņēmumos, kas Latvijā teritorijā izplata krāsas, lakas un transportlīdzekļu galīgās apdares materiālus.

Kopskaitā tika veiktas 22 kontroles uzņēmumos, kas izvietoti Latvijā tirgū gaistošo organisko savienojumu saturošos produktus. Nokontrolēti 142 gaistošo organisko savienojumu (turpmāk - GOS) saturoši ķīmiskie produkti, kas ir par 31 produktu vairāk kā 2007.gadā.

Kontroles laikā par 4 (3 % no kopējo kontrolēto produktu skaita) GOS saturošiem produktiem nebija pieejama informācija par to klasifikāciju atbilstoši Noteikumu Nr.231 1.pielikuma produktu apakšgrupai. 33 kontrolētie produkti bija paredzēti tikai profesionālai lietošanai.

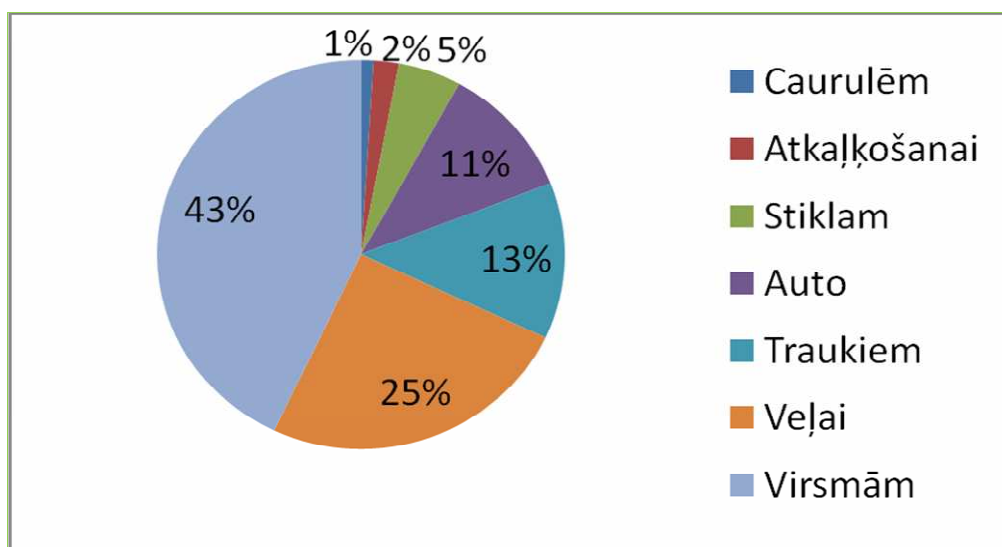


28.attēls. 2008.gadā kontrolēto gaistošo organisko savienojumu saturošo produktu iedalījums.

Mazgāšanas līdzekļi

2008. gadā tika veikta mazgāšanas līdzekļu kontrole Latvijas Republikas tirgū ar mērķi uzraudzīt tirgū piedāvāto mazgāšanas līdzekļu atbilstību Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr.648/2004 un Nr.907/2006 prasībām un nodrošināt, ka tirgū netiek laisti prasībām neatbilstoši produkti, kā arī iegūt un apkopot informāciju par situāciju tirgū.

Kopumā tika nokontrolēti 32 uzņēmumi: pieci ražotāji, septiņi importētāji un 20 izplatītāji, kopskaitā pārbaudot 167 mazgāšanas līdzekļus.



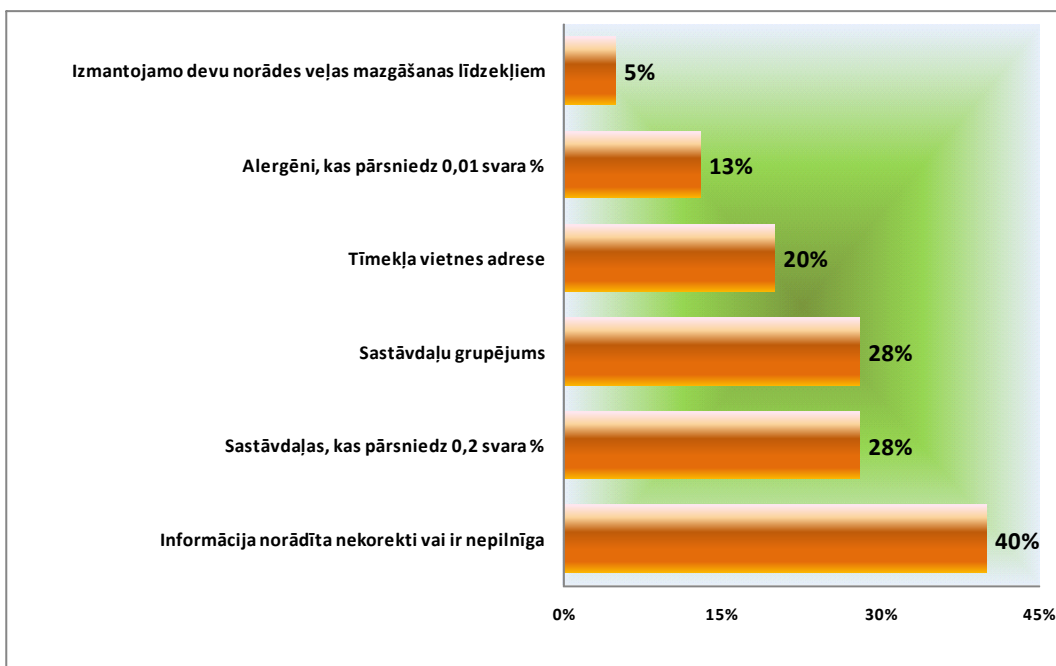
29.attēls. Kontrolēto mazgāšanas līdzekļu sadalījums pa grupām atbilstoši to pielietojumam.

Inspekcija, ķīmisko vielu un ķīmisko produktu tirdzniecības uzraudzības programmas apakšprogrammas “Mazgāšanas līdzekļu kontrole Latvijas tirgū” (turpmāk MTL Programma) ietvaros, kontrolēja mazgāšanas līdzekļos esošo virsmaktīvo vielu (VAV) pilnīgās bionoārdīšanās pakāpi, plašam patēriņam paredzēto mazgāšanas līdzekļu sastāvdaļu publicēšanu interneta vietnē, mazgāšanas līdzekļu marķējumu.

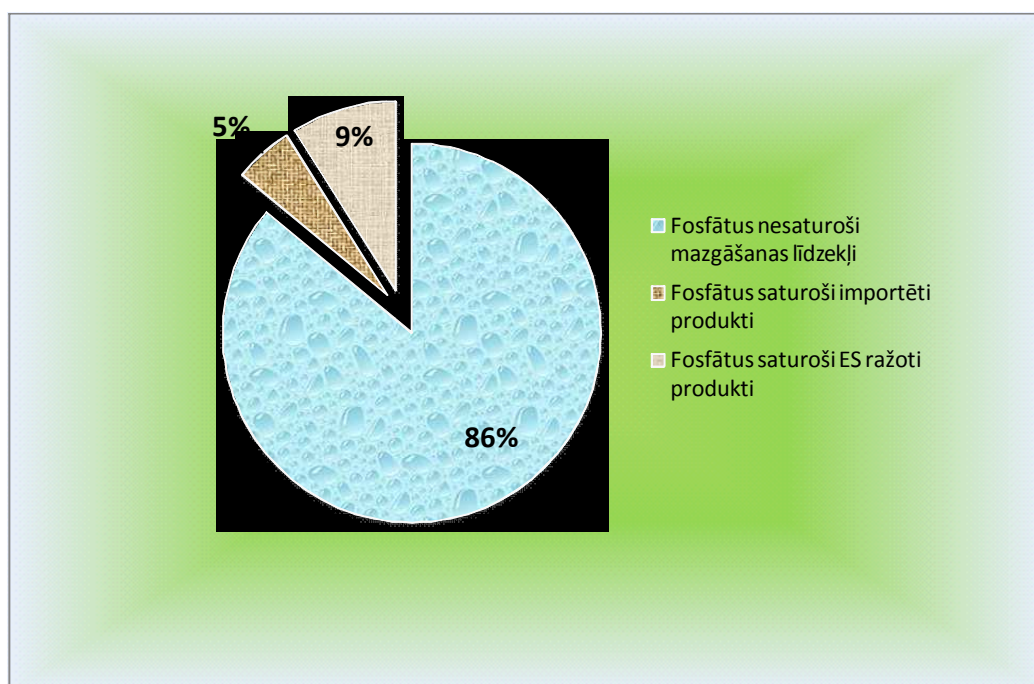
MTL Programmas ietvaros tika ievākta informācija par fosfātus saturošiem mazgāšanas līdzekļiem un biežāk sastopamajām alergiju izraisošām vielām mazgāšanas līdzekļos Latvijas tirgū.

VAV pilnīgās noārdīšanās pakāpe tika kontrolēta Latvijas mazgāšanas līdzekļu ražotājiem un importētājiem.

Kopumā no kontrolētajiem ML neatbilstības marķējumā konstatētas 70% no plašam patēriņam paredzēto produktu. Biežāk konstatētās neatbilstības mazgāšanas līdzekļu marķējumā redzamas 30. attēlā.



30.attēls. Kontrolēto mazgāšanas līdzekļu marķējuma neatbilstību Regulas 648/2004 prasībām atspoguļojums.



31.attēls. Fosfātus saturošo mazgāšanas līdzekļu īpatsvars Latvijas tirgū.

No visiem kontrolētajiem produktiem 24 (14%) produktu marķējumā norādīts, ka tie satur fosfātus. 19 no tiem ir veļas mazgāšanas līdzekļi, divi – trauku mazgāšanai, viens – mīksto segumu tīrīšanai, vienas saimniecības ziepes un viens šķidrums automašīnu disku tīrīšanas līdzeklis. Saskaņā ar marķējumā norādīto informāciju, kontrolētie Latvijā ražotie mazgāšanas līdzekļi fosfātus nesatur.

Saskaņā ar marķējumā norādīto informāciju, smaržas un aromātiskās kompozīcijas satur 103 (62%) no kontrolētajiem mazgāšanas līdzekļiem: Biežāk sastopamās alerģiju

izraisošās vielas mazgāšanas līdzekļos ir: *Benzyl alcohol, Citral, Cinnamal, d-Limonene, Geraniol, Linalool*.

2.4. Uzlabojumi pakalpojumu pieejamības un kvalitātes nodrošināšanā

Uzsākts projekts „Veselības inspekcijas mājas lapas izstrāde” ar mērķi izveidot jaunu Veselības mājas lapu.

Izveidots inspekcijas uzticības tālrunis, nodrošināta saņemto ziņojumu saglabāšana, noklausīšanās un atbilžu sniegšana.

E-paraksts: nodrošināts e-parakstu īpašnieku darbs ar e-parakstu, uzstādot viedkaršu lasītājus un nepieciešamo programmatūru.

Uzsākta jauna pakalpojuma „Mobilais inspektors” ieviešana reģionālajās struktūrvienībās – inspektori darbā uzsāk izmantot portatīvos datorus ar mobilā interneta pieslēgumu iBirojs (pieejams visās vietās, kur nodrošināts LMT sakaru pārklājums), nodrošināta piekļuve IeM IC Administratīvo pārkāpumu reģistram un citām informācijas sistēmām, Inspekcijas iekšējā tīkla resursiem, NAIS, internetam.

Uzsākta lietvedības sistēmas testēšana, kas nākamā pārskata perioda laikā varēs nodrošināt elektronisku iekšējo dokumentu apstrādi.

Uzsākts e-veselības apakšprojekts „Veselības nozares vienotās uzraudzības informācijas sistēmas izstrāde”.

2.5. Pārskats par iestādes vadības un darbības uzlabošanas sistēmām efektīvas darbības nodrošināšanai

2.5.1. Funkcijas nepārtrauktības un darba organizācijas nodrošināšanai

2008.gadā noteikta kārtība personisko transportlīdzekļu izmantošanai dienesta vajadzībām. Tāpat noteikta prēmēšanas kārtība Inspekcijā – izstrādāti ceturkšņa rezultātu vērtēšanas kritēriji; izstrādāti atalgojuma noteikšanas un palielināšanas sistēmas principi; noteikta virsstundu darba uzskaites kārtība.

Izdoti 8 iekšējie normatīvie akti, kas saistīti ar grāmatvedības, lietvedības un uzraudzības darba organizāciju. Ir aprakstīti Inspekcijas pamata procesi: procesi aktualizēti, lai nodrošinātu Inspekcijas dokumentēto procesu un reālās darbības savstarpējo atbilstību; procesu izmaiņu vadību, aktualizēšanu un publicēšanu veic „QPR Process Guide” programmatūrā.

2008.gadā tika sākts samazināt VI dienesta transportlīdzekļu skaitu (no 45 līdz 14). Dienesta vajadzībām tika nolemts izmantot darbinieku personiskos transportlīdzekļus, kas uzsākts realizēt ar 2009.gada sākumu.

2.5.2. IT attīstība

- optimizēta iekšējā tīkla infrastruktūra un veikta serveru virtualizācija, lai pilnīgāk izmantotu pieejamos resursus. Optimizējot izmantota bezmaksas atvērtā koda programmatūra;
- Veselības inspekcijas Kontroles pārvaldes telpās F.Sadovņikova ielā 20 iekārtota servertelpa, nodrošināta rezerves kopēšanas iespēja, uzstādīta telefoncentrāle ar iespēju izmantot radiotelefonus;
- nodrošināts bezvadu tīkls Veselības inspekcijas Kontroles pārvaldes telpās Sadovņikova ielā 20;
- iegādāta jauna ugunsdzēsības aparātūra, uzsākta programmatūras testēšana un pielāgošana Inspekcijas vajadzībām;
- nodrošināta datu šifrēšana uz paaugstināta riska datortehnikas – 28 pārnēsājamiem datoriem, kas potenciāli visbiežāk tiek izmantoti ārpus Inspekcijas telpām.
- izstrādāts plāns datu apmaiņas iespēju nodrošināšanai reģionālajās struktūrvienībās – gan ar attālinātajiem atbalsta punktiem, gan ar administratīvo centru Rīgā. Iegādāta nepieciešamā aparātūra, pieņemts lēmums aparātūras darbināšanai izmantot atvērtā koda bezmaksas programmatūru.
- uzsākta faksa pakalpojuma ieviešana reģionālajās struktūrvienībās;
- ieviesta programmatūras un datora komponentu audita sistēma Lansweeper, kas nodrošina visu inspekcijas tīklā esošo datoru komponentu un programmatūras attālinātu aplūkošanu, netraucējot lietotāja darbu un nepieprasot izdrukāt atskaites par izmantoto programmatūru katrā konkrētā darbstacijā;
- nodrošināta vienota grāmatvedības un personāla uzskaites sistēmas Horizon (bijušais Apvārsnis) darbība Inspekcijas serverī.

2.5.3. Projekti

- KLTIRS (Kosmētikas līdzekļu un tabakas izstrādājumu reģistrācijas sistēma) – pabeigta sistēmas izstrāde, nosakot 18 mēnešu garantijas laiku. Sistēma ieviesta un darbojas, nodrošinot likumā noteikto funkciju atbalstu kosmētikas līdzekļu un tabakas izstrādājumu uzraudzības jomās.;
- UMS (Uzraudzības monitoringa sistēma) – sagatavotas prasības vienotai inspekcijas uzraudzības sistēmai, izstrādātas prasības e-pakalpojumiem, kopā radot koncepciju Vienotai uzraudzības informācijas sistēmai (VUIS). Uzsākts darbs pie atsevišķu moduļu realizācijas (laboratorisko izmeklējumu modulis, objektu reģistrs).

2.5.4. Pasākumi, kas veikti vadības audita un iekšējās kontroles ieteikumu realizācijai

2008.gadā Veselības inspekcijā tika veikti trīs auditi – informācijas tehnoloģiju jomā, fizisko personu datu apstrādes jomā un darba aizsardzības jomā. Šo auditu gaitā sniegti 23 ieteikumi iekšējās kontroles sistēmas uzlabošanai minētajās trijās jomās. Ieviesti 15 ieteikumi no tiem – visi, kuru ieviešanas termiņš ir pārskata gads.

3. Budžeta informācija

3.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums 2008.gadā

Nr. p.k.	Finanšu līdzekļi	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	3 970 914	3 682 585	3 681 880
1.1.	dotācijas	3 970 649	3 677 585	3 677 585
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	265	5 000	4 295
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	0	0	0
2	Izdevumi (kopā)	3 970 898	3 682 585	3 681 892
2.1.	uzturēšanas izdevumi	3 768 108	3 621 168	3 620 475
2.1.1.	subsīdijas un dotācijas, tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	0	0	0
2.1.2.	pārējie uzturēšanas izdevumi	3 768 108	3 621 168	3 620 475
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	202 790	61 417	61 417

3.2. Informācija par jaunajām politikas iniciatīvām

Kopā prioritārajiem pasākumiem 2008. gadā papildus tika piešķirti valsts budžeta dotācijas līdzekļi Ls 167 744. Atbilstoši Veselības ministrijas darbības stratēģijai, Veselības inspekcijā ir īstenotas šādas jaunās politikas iniciatīvas:

- Veselības ministrijas prioritātes „Cilvēkresursu attīstība veselības aprūpē” ietvaros tika piešķirti Ls 141 418, tai skaitā „Darba samaksas nodrošināšanai, atbilstoši spēkā esošajiem tiesību aktiem” – Ls 141 418.
- Veselības ministrijas prioritātes "NMP autovadītāju un pārējo strādājošo darba samaksas pieaugumam un rezidentūras finansējuma nodrošināšanai atbilstoši tiesību aktos noteiktajam" ietvaros tika piešķirti Ls 26 326, tai skaitā "Pārējiem strādājošajiem" – Ls 26 326.

4. Personāls

2008.gada beigās Veselības inspekcijā tika nodarbināti 212 darbinieki (91% no štata vienībām), no tiem 145 - ierēdņi un 66 – darbinieki.

Augstākā izglītība ir 174 darbiniekiem, t.i. 82% no visiem darbiniekiem, t.sk.:

- Bakalaura un profesionālā augstākā izglītība ir 153 darbiniekiem, no kuriem 7 darbinieki augstāko izglītību ir ieguvuši 2008.gadā,
- Maģistra grāds - 20 darbiniekiem, no kuriem 2 darbinieki maģistra grādu ir ieguvuši 2008.gadā,
- Doktora grāds - 2 darbiniekiem.

Kopumā 2008.gadā Inspekcijas darbinieki apmeklēja 464 dažādus kvalifikācijas paaugstināšanas pasākumus (kursus, seminārus, konferences, kongresus u.c.), no tiem 144 – Valsts administrācijas skolā.

2008.gadā profesionālās pilnveides programmā „Sabiedrības veselības un epidemioloģijas aktualitātes” (70 izglītības stundas) tika apmācīti 68 Inspekcijas darbinieki, bet profesionālās pilnveides programmā ”Mikrobioloģijas un infektoloģijas aktualitātes” (22 izglītības stundas) tika apmācīti 28 Inspekcijas darbinieki.

Iestādē pamatdarbā strādāja 89 ārstniecības personas, no tiem 58 ārsti.

2009.gadā iestādē personāla attīstības jomā ir plānotas sekojošas aktivitātes:

- organizēt un veikt iekšējo apmācību – ārstniecības iestāžu uzraudzības un zāļu uzraudzības jomā;
- apmācīt darbiniekus pēcdiploma kvalifikācijas paaugstināšanas kursus;
- turpināt sadarbību ar Valsts administrācijas skolu ierēdņu izglītošanā.

5. Komunikācija ar sabiedrību

2008.gadā veselības inspekcija veidojusi sadarbību un informējusi sabiedrību par savā kompetencē esošajām darbības jomām: veselības aprūpes jomu, sabiedrības veselības kontroles jautājumiem, kosmētikas līdzekļu, ķīmisko vielu un produktu uzraudzības jomu, kā arī zāļu kontroles jautājumiem.

Informācija par Veselības inspekciju sabiedrībai 2008.gadā bija pieejama tādos plašsaziņas līdzekļos, kā:

- Drukātie centrālie mediji: "Jurista vārds", „Nedēļa”, „Praktiskais Latvietis”, „Neatkarīgā Rīta Avīze”, „Diena”, „Telegraf”, „Kas Jauns”, „Veselība”, „Vakara Ziņas”, „Čas”, „Million”, „Latvijas Avīze”, „Subbota”, „Jurista Vārds”, „Komersanta Vēstnesis”, „Mans Īpašums”, „Naša Gazeta”, „5 minūtes”, „Vesti”, „Ieva”, „Marta”, „Nedēļa”;
- Drukātie reģionālie mediji: „Kurzemes Vārds”, „Latgales Vietējā Avīze”, „Tukuma Ziņotājs”, „Neatkarīgā Tukuma Avīze”, „Ventas Balss”, „Bauskas Dzīve”, „Rēzeknes Panorāma”, „Talsu Vēstis”, Jaunais Vēstnesis”, „Staburags”, „Zemgale”, „Kurzemnieks”, „Brīvā Daugava”, „Kursas laiks”, „Rēzeknes Vēstis”, „Dzirkstele”, „Ventas Balss”, „Malienas Ziņas”, „Ludzas Zeme”, „Ziemeļlatvija”, „Latgales Laiks”, „Novadnieks”, „Ezerzeme”, „Vaduguns”, „Zemgales Ziņas”, „Alūksnes Ziņas”, „Vietējā Latgales Avīze”, „Ventas Balss”, „Ogres Ziņas”;
- Interneta portāli: www.apollo.lv, www.delfi.lv, www.tvnet.lv, www.business.lv, www.jauna.diena.lv, www.leta.lv, tai skaitā Veselības inspekcijas mājas lapa www.vi.gov.lv.
- Radio un televīzija: Latvijas Radio 1, Latvijas Radio 4, LNT, TV5, TV3, LTV1, 1.Baltijas kanāls.

Par Veselības inspekciju masu medijos 2008.gadā bijuši 359 sižeti un publikācijas par Veselības inspekcijas kompetences un darbības jomām:

- Veselības aprūpe: 193,
- Sabiedrības veselība (t.sk. kosmētikas līdzekļu un ķīmisko produktu jomā): 91,
- Farmācijas joma: 19,
- Veselības inspekcija: 56.

Kopā par Veselības inspekciju 2008.gadā masu medijos bijušas 359 publikācijas, tas ir, par 250 publikācijām vairāk kā pagājušajā gadā, no kurām Veselības inspekcija sagatavojusi 145.

Lai nodrošinātu efektīvu un ilglaicīgu sabiedrisko attiecību darbu ar dažādām sabiedrības grupām, Veselības inspekcija 2008.gada 19.septembrī piedalījās Latvijas Republikas 90 gadu jubilejas ietvaros organizētajā valsts pārvaldes iestāžu atvērto durvju dienā, informējot par Veselības inspekcijas darbu dažādu Latvijas skolu mērķauditorijas.

Lai informētu savas mērķauditorijas un nodrošinātu informācijas atklātības un caurspīdīguma principus, kā arī uzlabotu sniedzamo publisko pakalpojumu kvalitāti un izmantotu atšķirīgas informācijas tehnoloģijas pakalpojumu sniegšanai, Veselības inspekcija 2008.gada augustā uzsāka jaunas Veselības inspekcijas mājas lapas izstrādi.

6. Starptautiskā sadarbība

6.1. Dalība EK darba grupās un darba sanāksmēs

6.1.1. Farmācijas jomā

- Eiropas Komisijas Narkotisko prekursoru darba grupas sanāksmes Briselē (2 darba sanāksmes) 10.04.-12.04.2008., 18.06.-20.06.2008.;
- Dalība EMEO Direkcijas komitejas un ES Medikamentu kontrabandas apkarošanas dienestu darbinieku darba sanāksmē (jeb Eiropas Savienības Medikamentu aģentūru medikamentu kontrabandas apkarošanas dienesta vadītāju (Heads of Medicines Agencies Working Group of Enforcement Officers (HMA WGEO) & Small Bull) 3. darba sanāksmē 27.04.-30.04.2008. Īrijā un 4.darba sanāksmē 28.09.-01.10.2008. Francijā) par zāļu viltojumiem, kontrabandas ceļā ievestām zālēm, zāļu tirdzniecību Internetā.

6.1.2. Produktu uzraudzības jomā

- Informācija par REACH ieviešanu apmaiņas foruma sanāksmes. Informācijas par REACH ieviešanu apmaiņas Foruma otrā un trešā sanāksme – ES FORUMS 2, FORUMS 3., 14.-15.05.2008., 01 -04.12.2008.;
- 17.03.-18.03.2008., 24.09.-25.09.2009. Eiropas Komisijas Uzņēmējdarbības un rūpniecības ģenerāldirektora, Kosmētikas un medicīnas ierīču daļas F/3, PEMSAC un tematiskās sanāksmes Briselē par tirgus uzraudzību un analītiskajām metodēm;
- Eiropas Komisijas Uzņēmējdarbības un rūpniecības ģenerāldirektorāta Kosmētikas līdzekļu pastāvīgās komitejas un darba grupas sanāksmes Briselē 13.-14.02.2008., 09.06.2008., 22.10.2008.;
- 18.-19.03.2008. Tirgus iestāžu sadarbības platformas kosmētikas jomā (Platform of European Market Surveillance Authorities dorr Cosmetics –PEMSAC) sanāksme Briselē;
- 17.04.2008., 10.06.2008., 17.09.2008. Eiropas Savienības Padomes Tehniskās harmonizācijas darba grupu sanāksmes Briselē.

6.1.3. Veselības aprūpes jomā

- Piedalīšanās Veselības ministrijas organizētā vizītē Eiropas Parlamenta sanāksmē Briselē veselības nozares jautājumos (2008.gada marts).

6.2. Dalība konferencēs un semināros

6.2.1. Farmācijas jomā

- Baltijas valstu slimnīcu aptieku farmaceitu kongress Igaunijā (06.-08.03.2008.).
- PIC/s pasākums, ko organizēja Polijas Galvenā farmācijas inspekcija (Poland`s Main Pharmaceutical Inspectorate) par Labu izplatīšanas praksi kā vienu no atslēģelementiem medikamentu kvalitātes saglabāšanā (GDPas on of the key elements for quality of medicinal products”) (27.-31.05.2008.);
- Dalība ES apmācību seminārā Kiprā „Darbības, šķērsojot disciplīnas un robežas – vislabākā prakse, apkarojot medikamentu viltojumus un aizsargājot sabiedrības veselību” („Working across disciplines and borders – best practices to combat counterfeiting of medicines and to protect public health” (17.-20.11.2008.)

6.2.2. Produktu uzraudzības jomā

- Seminārs par ķīmisko vielu un produktu kontroli/ Veselības inspekcija sadarbībā ar Latvijas vides ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūru uzņēma Horvātijas Veselības un labklājības ministrija (Ministry of Health and Social Welfare) un Horvātijas Sanitārās inspekcijas pārstāvjus, kas bija ieradušies TAIEX finansētā mācību vizītē ķīmikāliju drošības uzraudzības jomā (25.11.2008.);
- Ķīmisko vielu produktu kontrole/ Norvēģijas organizēta CLEEN 9.konference (28.05.-30.05.2008.);
- 24.-25.01.2008. seminārs (Bulgārija, Sofija) par ES kosmētikas likumdošanu „Workshop on the EU Cosmetics Legislation for the 12 new EU Member States”;
- 22.-23.10.2008. piedalīšanās seminārā par tabakas monitoringa Eiropas pieredzes analīzi un Latvijas prasību adaptēšanas iespējas (Vācija);
- Kosmētikas līdzekļu drošuma kontrole/ Piedalīšanās 24.-25.01.2008. seminārā „Workshop on the EU Cosmetics Legislation for the 12 new EU Member States” par ES kosmētikas likumdošanu;
- 18.ikgadejā starptautiskā konference par ķīmisko vielu produktu kontroli „World under stress: scientific and applied issues in environmental toxicology and chemistry” 25.05.-28.05.2008.

6.2.3. Sabiedrības veselības jomā

- Baltijas valstu veselības uzraudzības kompetento iestāžu sadarbības ikgadējā sanāksme Igaunijā sabiedrības veselības uzraudzības jautājumos (2008.gada maijs).

6.2.4. Veselības aprūpes jomā

- Veselības inspekcijas organizētā sanāksme pieredzes apmaiņā. Piedalījās Igaunijas Veselības aizsardzības inspektorāta speciālisti (2008.gada jūnijs);
- Piedalīšanās seminārā Igaunijā par e-veselību 27.03.2008. Pieredzes apmaiņa e-Veselības risinājumu ieviešanā un sistēmu datu drošībā. Problēmsituāciju un to iespējamo risinājumu apspriede e-Veselības ieviešanas projektos.

6.3. Apmācība un dalība projektos

- 22.04.-25.04.2008. Eiropas valstu (Beļģija, Somija, Īrija, Norvēģija, Francija, Vācija un Spānija) pieredze publisko iepirkumu un e-iepirkumu jomā. Problēmas apspriešana un to iespējamo risinājumu meklēšana (Spānija);
- 05.05.-08.05.2008. pieredzes apmaiņas sesija par e- veselības risinājumu ieviešanu un pacientu drošību Slovēnijā;
- 28.05.2008.-30.05.2008. QPR programmatūras jaunākie sasniegumi, lietotāju pieredzes apmaiņas, tehnisku jautājumu uzdošanas iespēja tieši izstrādātājiem (Somija);
- Kosmētikas līdzekļu drošuma kontrole/apmācība –kosmētikas risku izvērtēšana, robežprodukti, laboratoriskais monitorings 2008.gada novembrī (Nīderlande);
- Tikšanās Lielbritānijas vēstniecībā ar Lielbritānijas uzņēmējiem. Ķīmisko vielu un produktu kontrole. Ķīmijas likumdošanas prasības Latvijā, biežāk konstatētie pārkāpumi tirdzniecībā ar ķīmiskām vielām un ķīmiskiem maisījumiem (06.02.2008.)
- 08.09.-12.09.2008. apmācības kursi par kosmētikas drošuma kontroli Vrije (Beļģija) par kosmētikas drošuma kontroli;
- 2007.-2008. CLEEN dalībvalstu (ES valstis, kandidātvalstis, Šveice, Norvēģija) CLEEN harmonizētais uzraudzības projekts „Eurobicides”. VI Veic kontroles un apkopo datus, nosūta projekta koordinatoram;
- BEF projekts “Zināšanu paaugstināšana par REACH” Projekta noslēguma seminārs uzņēmējiem (31.03.2008.);
- BEF projekts „Patērētāju informēšana par veselībai nekaitīgu ikdienas preču izvēli” (2008.gada februāris, marts);
- BEF projekts „NVO sadarbība patērētāju apziņas veidošanai par ķīmiskajām vielām” (05.-06.03.2008.);
- Dalība Medikamentu tirgus uzraudzības un kvalitātes kontroles programmā CAP „Sampling and Testing of Centrally Authorised Products” projekts, iesaistīto dalībvalstu inspektoru apmācība.(05.11.2008.-08.11.2008. Vīnē).
- 2008 gadā Inspekcija piedalījies pētījumā par dalībvalstu veiktajiem pasākumiem kas veikti pēc informācijas saņemšanas ātrās brīdināšanas (Rapid alert) sistēmā, lai

pilnveidotu Eiropas Komisijas, Eiropas Zāļu aģentūras dokumenta “Compilation of community procedures on inspections and Exchange of information” daļā „Procedure for handling Rapid Alerts and Recalls arising from Quality Defects” noteiktās procedūras. 2008.gadā Veselības inspekcijā saņemti un izvērtēti 70 ziņojumi Rapid alert sistēmā, 4 gadījumos atsauktas zālēs no LR tirgus.

7. Plāni nākamajam gadam

7.1 Prioritātes pamatfunkciju izpildei

- ātrās reaģēšanas pasākumi;
- fizisku un juridisku personu iesniegumu vai citas aktuālas informācijas izskatīšana;
- uzraudzības pasākumi, kas jānodrošina Veselības inspekcijai kā ES dalībvalsts kompetentajai iestādei;
- plānveida uzraudzība, atbilstoši 2009.gadam apstiprinātam uzraudzības biežumam.

7.2 Pasākumi iestādes attīstībai 2009.gadā

- Pabeigt veselības aprūpes iestāžu uzraudzības sistēmas ieviešanu;
- Reģionālo struktūrvienību attīstīšana, sadarbībā ar pašvaldībām nodrošinot pietiekamu pieejamību iedzīvotājiem.
- Kvalitātes vadības sistēmas ieviešanas ietvaros pabeigt procesu un procedūru sakārtošanu;
- Nodrošināt Vienotās veselības nozares uzraudzības informācijas sistēmas izstrādi atbilstoši e-veselības ieviešanas plānam;
- Izveidot sistēmu ārējo ekspertu piesaistei attiecīgajās inspekcijas kompetences jomās;
- Profesionālu un lojālu darbinieku saglabāšana, motivēšana un attīstīšana.